Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada – Government

UDHËZIM ADMINISTRATIV (MASHT) NR: 35 / 2014 KRITERET DHE PROCEDURAT PËR VALIDIMIN DHE APROVIMIN E KUALIFIKIMEVE KOMBËTARE DHE AKREDITIMIN E INSTITUCIONEVE QË OFROJNË KUALIFIKIME NË KOSOVË

MEST ADMINISTRATIVE INSTRUCTION NO: 35 / 2014 ON CRITERIA AND PROCEDURES FOR THE VALIDATION AND APPROVAL OF NATIONAL QUALIFICATION AND ACREDITATION OF INSTITUTIONS PROVIDING QUALIFICATIONS IN KOSOVA

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MONT) BR: 35 / 2014 KRITERIJE I PROCEDURE ZA VALIDACIJU I ODOBRAVANJE NACIONALNE KVALIFIKACIJE I AKREDITACIJU INSTITUCIJA KOJE NUDE KVALIFIKACIJE NA KOSOVU

Ministri i Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë, në mbështetje të nenit 6 dhe nenit 16 të Ligjit, nr. 03 /L-060 mbi Kualifikimet Kombëtare, nenit 8, nënparagrafi 1.4 të Rregullores nr. 02/2011 për fushat e përgjegjësisë administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive si dhe nenit 38 paragrafi 6 të Rregullores së Punës së Qeverisë nr. 09/2011 (Gazeta zyrtare nr. 15, 12.09.2011), nxjerr:	**Minister of Education, Science and Technology,** pursuant to Article 6 and Article 16 of Law no. 03/L-060 on National Qualifications, Article 8 sub-paragraph 1.4 of the Regulation no. 02/2011 on the areas of administrative responsibility of the Prime Minister's Office and Ministries and Article 38 paragraph 6 of the Regulation on the Government's Rules and Procedures no. 09/2011 (Official Gazette no. 15, 12.09.2011), issue:	**Ministar Obrazovanja, Nauke i Tehnologije, n**a osnovu člana 6. i člana 16. Zakona br. 03/Z-060 o nacionalnim kvalifikacijama, član 8 tačka 1.4 Uredbe br. 02 / 2011 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije Premijera i Ministarstva i člana 38. stav 6. Pravilnika rada Vlade br. 09 / 2011 (Službeni glasnik broj 15, 12.09.2011.) , izdaje:
UDHËZIM ADMINISTRATIV	**ADMINISTRATIVE INSTRUCTION**	**ADMINISTRATIVNA UREDBA**
Kriteret dhe procedurat për validimin dhe aprovimin e kualifikimeve kombëtare dhe akreditimin e institucioneve që ofrojnë kualifikime në Kosovë	**Criteria and procedures for the validation and approval of national qualification and acreditation of institutions providing qualifications in Kosova**	**Kriterijumi i procedure za validaciju i usvajanje nacionalnih kvalifikacija i akreditaciju institucija koje nude kvalifikacije na Kosovu**
NUMËR: 35 / 2014 **DATË:** 20.11.2014	**NUMBER :** **DATE:**	**BROJ:** **DATUM:**
Neni 1 **Qëllimi**	**Article 1** **The purpose**	**Član 1** **Cilj**
Ky Udhëzim administrativ përcakton parimet e përgjithshme, përgjegjësitë dhe procedurat për validimin dhe aprovimin e kualifikimeve të cilat njihen brenda Kornizës Kombëtare të Kualifikimeve dhe akreditimin e	This Administrative instruction determinates general principles, responsibilities and procedures for the validation and approval of qualifications that are recognized within the National Qualification Framework and	Ova Administrativna uredba određuje opšte principe, odgovornosti i procedure za validaciju i odobravanje kvalifikacija koje su priznate u okviru Nacionalnog Okvira kvalifikacija i akreditaciju institucija koje

institucioneve që ofrojnë dhe vlerësojnë kualifikime brenda Republikës së Kosovës.	accreditation of institutions that provide and assess qualifications in the Republic of Kosova.	nude i procenjuju kvalifikacije u Republici Kosova.
Neni 2 **Terminologjia**	**Article 2** **Terminology**	**Član 2** **Terminologija**
Terminologjia e përdorur në këtë Udhëzim administrative do të ketë kuptimet e përcaktuara në shtojcën A.	The terminology used in this Administrative Instruction shall have the meanings specified in Appendix A.	Upotrebljena terminologija u ovoj administrativnoj uredbi imaće određena značenja u dodatku A.
Neni 3 **Kompetencat e përgjithshme**	**Article 3** **General competences**	**Član 3** **Opšte nadležnosti**
1. Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve, i themeluar me dispozitat e Ligjit për Kualifikime Kombëtare, themelon dhe mirëmban kornizën gjithëpërfshirëse të kualifikimeve.	1. National Qualification Authority, established under the provisions of the Law on National Qualification, establishes and maintains the comprehensive qualification framework.	1. Nacionalni autoritet za kvalifikacije, osnovan u skladu sa odredbama Zakona o nacionalnim kvalifikacijama, osniva i održava sveobuhvatan okvir kvalifikacija.
2. Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve, rregullon dhënien e kualifikimeve brenda Kornizës, me përjashtim të kualifikimeve të cilat janë të rregulluara me dispozitat e Ligjit për Arsimin e Lartë dhe kualifikimet që rregullohen në mënyrë eksplicite me dispozitat e ligjeve tjera.	2. The National Qualification Authority regulates granting of qualifications within the Framework, with exception of qualifications that are regulated through the provisions of the Law on Higher Education and qualifications that are regulated explicitly through provisions of other laws.	2. Nacionalni autoritet za kvalifikacije reguliše pružanje kvalifikacija unutar okvira, sa izuzetkom kvalifikacija koji su regulisani Zakonom o visokom obrazovanju i kvalifikacijama izričito regulisana odredbama drugih zakona.
Neni 4	**Article 4**	**Član 4**

Detyrat specifike lidhur me rregullimin e kualifikimeve dhe dhënien e tyre	Specific tasks regarding the regulation of qualifications and their granting	Specifični zadaci u vezi sa regulisanjem kvalifikacija i njihovu isporuku
1. Ky Udhëzim administrativ përcakton kriteret dhe procedurat me të cilat Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve bën valide dhe aprovon përfshirjen e kualifikimeve në KKK dhe akrediton institucionet ofruese dhe vlerësuese të kualifikimeve në Kosovë.	1. This Administrative Instruction determines the criteria and procedures by which the National Qualification Authority validates and approves the inclusion of qualifications in NQF and accredits providing and evaluating institution of qualifications in Kosova.	1. Ova Administrativna uredba određuje kriterije i procedure po kojima Nacionalni autoritet za kvalifikacije validira i odobrava uključivanje kvalifikacija u NOK i akredituje institucije koje nude i procenjuje kvalifikacije na Kosovu.
2. Kjo duhet të interpretohet në përputhje me Kornizën Kombëtare të Kualifikimeve të aprovuar nga Këshilli Drejtues (KD) i AKK-së.	2. This shall be interpreted in accordance with the National Qualifications Framework approved by the Steering Council (SC) of NQA.	2. Ovo treba tumačiti u skladu sa Nacionalnim okvirom za kvalifikacije odobreno od Upravnog odbora (UO) NAK-a
Neni 5 **Parimet të cilat mbështesin validimin e kualifikimeve**	**Article 5** **Principles which support the validation of qualifications**	**Član 5** **Principi koji podržavaju validaciju kvalifikacija**
1. Njohja e kualifikimeve për përfshirje në KKK do të mbështetet në parimet vijuese:	1. Recognition of qualifications for inclusion in NQF shall be based on the following principles:	1 Priznavanje kvalifikacija za uključivanje u NOK će se zasnivati na sledećim principima:
1.1. Kualifikimet ose modulet e ndonjë fushe të arsimit dhe aftësimit duhet të validohen për t'u përfshirë në kornizë;	1.1. Qualifications or modules of any education or training area must be validated for inclusion in the framework.	1.1. Kvalifikacije ili moduli iz bilo koje oblasti obrazovanja i obuke moraju da se validiraju da bi bili uključeni u okviru.
1.2. Çdo institucion që dëshiron të zhvillojë një kualifikim ose modul dhe ta përfshijë atë në KKK, duhet të kërkojë	1.2. Each institution that wants to develop a qualification or module and to include it in the NQF, should request validation of	1.2. Svaka institucija koja želi da razvije kvalifikacije ili modul i uključiti ga u NOK-u, mora da traži validaciju

validimin e kualifikimit ose modulit nga AKK;	the qualification or module by NQA.	kvalifikacije ili modula od NAK-a.
1.3. Validimi i kualifikimeve mund të bëhet në të njëjtën kohë kur bëhet akreditimi i institucionit ofrues ose vlerësues apo si një proces i ndarë;	1.3. Validation of qualifications can be done at the same time when the accreditation of a providing or evaluating institution is done or as a separate process.	1.3. Validacija kvalifikacije može da se uradi u isto vreme kad se radi akreditacija institucije koja nudi ili procenjuje, ili kao razdvojen proces.
1.4. Validimi shpie në aprovimin ose mosaprovimin e kualifikimit. Aprovimi do të jepet për një periudhë të caktuar, pas së cilës mund të dërgohen për riprovim;	1.4. Validation leads to approval or disapproval of the qualification. Approval shall be granted for a specified period, after which can be sent for new approval.	1.4. Validacija vodi u odobravanje ili ne odobravanje kvalifikacije. Odobrenje se daje za određeni period, nakon čega može da se šalje za novo odobrenje.
1.5. Procesi i validimit duhet të jetë transparent dhe i bazuar në kritere të cilat normalisht duhet të përfshijnë standarde që mundësojnë krahasueshmëri kombëtare dhe ndërkombëtare;	1.5. The validation process must be transparent and based on criteria, which must include standards that enable national and international comparability.	1.5. Proces validacije treba da bude transparentan i zasnovan na kriterije koje treba da uključuju standarde koje omogućavaju nacionalnu i međunarodnu uporedivost.
1.6. Të gjitha kriteret, proceset dhe raportet duhet të bëhen publike.	1.6. All criteria, processes and reports must be made transparent.	1.6. Svi kriterijumi, procesi i izveštaji treba da budu dostupni javnosti .
Neni 6 **Kriteret e validimit**	**Article 6** **The validation criteria**	**Član 6** **Kriterijumi validacije**
1. Kualifikimet e propozuara validohen sipas kritereve në vijim të cilat do të zbatohen nga grupet e ekspertëve të përzgjedhur për këtë qëllim:	1. The proposed qualifications are validated according to the following criteria which shall be applied by expert groups selected for this purpose:	1. Predložene kvalifikacije validiraju se u skladu sa sledećim kriterijumima koji će biti primenjeni od grupe stručnjaka odabranih za ovu svrhu:

1.1. Kualifikimi ose moduli i propozuar për validim duhet të arsyetohet me të dhëna faktike;	1.1. Qualification or proposed module for validation must be justified with factual data.	1.1. Kvalifikacija ili predloženi modul za validaciju mora biti opravdan činjeničnim podacima.
1.2. Kualifikimi ose moduli i propozuar për validim duhet të bazohet në rezultate të matshme të të mësuarit (RM);	1.2. Qualification or proposed module for validation must be based on measurable learning outcomes (LO).	1.2. Kvalifikacija ili predloženi modul za validaciju mora da se zasniva na merljivim rezultatima učenja (RU) .
1.3. Kualifikimi ose moduli ka një arsyetim të qartë, qëllimet janë transparente, objektivat e qarta, ofron mundësi për progres dhe ka mbështetje nga grupet e interesit;	1.3. Qualification or module has a clear rationale, with transparent aims and clear objectives, in order to enable progress and to be supported by stakeholders.	1.3. Kvalifikacija ili modul ima jasno obrazloženje, ciljevi su transparentni, jasni ciljevi, pruža mogućnosti za napredak i podršku od zainteresovane strage.
1.4. Kualifikimet profesionale duhet të kenë mbështetje brenda sektorit përkatës dhe mund të iniciohen prej tyre;	1.4. Profesional qualifications must have support within the respective sector and can be initiated by them.	1.4. Profesionalne kvalifikacije treba da imaju podršku u relevantnom sektoru i mogu se pokrenuti od njih.
1.5. Kualifikimi ose moduli duhet të ketë përshkrim të qartë të përmbajtjes dhe pjesëve të obligueshme, zgjedhore apo opcionale;	1.5. Qualification or module must have a clear content description and its mandatory, elective or optional parts.	1.5. Kvalifikacija ili modul mora da ima jasan opis sadržaja i obligativnih delova, izborni ili opcionalni.
1.6. Niveli i kualifikimit/modulit duhet të përcaktohet në mënyrë të qartë sipas përshkruesve të niveleve të KKK;	1.6. Level of qualification / module must be clearly defined according to the descriptors of the NQF levels.	1.6. Nivo kvalifikacije / modula treba da budu jasno definisani prema deskriptora nivoa NOK-a.
1.7. Vlera e kredisë së kualifikimeve/moduleve të cilat përfshihen në KKK, duhet të jenë të përcaktuara në mënyrë të saktë sipas KKK;	1.7. Credit value of qualifications / modules, which are included in the NQF, must be determined accurately according to the NQF.	1.7. Vrednost kredita kvalifikacija /modula uključenih u NOK-u, mora biti tačno podešeni u skladu sa NOK-om.

1.8. Kërkesat hyrëse, për një kualifikim apo njohuritë paraprake, arritjet ose përvoja, duhet të jenë të qarta;	1.8. Initial requirements for a qualification or background information, achievements or experiences should be clear.	1.8. Uvodni zahtevi za kvalifikaciju ili predhodna znanja, iskustva i dostignuća, treba da budu jasna.
1.9. Nuk duhet të ketë pengesa të hapura ose të fshehta diskriminuese për qasje në një kualifikim;	1.9. There should be no open or hidden discriminatory barriers for access to a qualification.	1.9. Ne sme imati otvorene ili prikrivene diskriminativne prepreke za pristup na kvalifikaciju.
1.10. Metodat e vlerësimit duhet të jenë : të drejta dhe objektive, fleksibile, valide, të besueshme, transparente, praktike dhe me shpenzime të arsyeshme;	1.10. Assessment methods should be: fair and objective, flexible, valid, reliable, transparent, practical and reasonable costs.	1.10. Metode ocenjivanja treba da bude: prave i objektivne, fleksibilne, validne, pouzdane, transparentne, praktične i ekonomične.
1.11. Përshkrimi i kualifikimit përfshin tregues apo kritere për vlerësim. Kriteret e tilla, duhet të sigurojnë bazë të vlefshme dhe objektive për të dalluar punën në vlerësimin e kandidatëve të ndryshëm;	1.11. Description of a qualification includes indicators or criteria for evaluation. Such criteria should ensure valuable and objective basis to distinguish the work in evaluating different candidates.	1.11. Opis kvalifikacije obuhvata indikatore i kriterijume za procenu. Takvi kriterijumi treba da pružaju korisnu i objektivnu osnovu za razlikovanje rada u proceni različitih kandidata.
1.12. Kualifikimi duhet të ketë cilësi teknike dhe duhet ti dëshmoj mekanizmat për sigurim të cilësisë;	1.12. Qualification should have technical quality should provide proof of quality assurance mechanisms.	1.12. Kvalifikacija treba da ima tehnički kvalitet i treba da dokaže mehanizme za osiguranje kvaliteta.
1.13. Sistemi i dokumentimit për kualifikime duhet të jetë i përshtatshëm dhe të përfshijë dëshmi të mjaftueshme për verifikimin e të arriturave individuale të kandidatëve.	1.13. Documentation system for qualifications should be suitable and include sufficient evidence to verify individual achievements of candidates.	1.13. Sistem dokumentacije treba da bude adekvatan i da uključuje dovoljno dokaza za proveru individualnih dostignuća kandidata.
2. Si plotësim i kritereve të mësipërme, do të	2. In addition to the above criteria, specific	2. Pored navedenih kriterija, primenjuju se

aplikohen kritere të veçanta të validimit për kualifikimet të cilat kombinojnë arsimin profesional dhe atë të përgjithshëm:	validation criteria for qualifications will be applied, which combine vocational and general education:	posebne kriterijume za validaciju za kvalifikacije koje se kombinuju stručno i opšte obrazovanje:
2.1. Kualifikimi ose moduli është i krahasueshëm me kualifikimet ose modulet e arsimit të përgjithshëm në të njëjtin nivel, sipas përshkruesve të niveleve të KKK;	2.1. The qualification or module is comparable with the qualifications or modules of general education in the same level, according to descriptors of the NQA levels.	2.1. Kvalifikacija ili modul je uporediv sa kvalifikacijama i opšteobrazovnim modulima na istom nivou, u skladu sa deskriptorima nivoa NOK-a.
2.2. Kualifikimi ose moduli lidhet me një "profil" të bazuar në RM për një profesion apo grup profesionesh, duke përfshirë standardet kombëtare të profesionit për profesionin apo grupin e profesioneve përkatëse;	2.2. Qualification or module is associated to a "profile" based on the LO for a vocation or a group of vocations, including national standards of professions for profession or group of relevant professions.	2.2. Kvalifikacija ili modul povezuje se sa " profilom" na osnovu RU za jednu profesiju ili grupu profesija, uključujući i nacionalne standarde za profesiju za zanimanje ili grupe dotičnih zanimanja
2.3. Përmbajtja e kualifikimit shprehet me rezultate të matshme të të mësuarit si plotësim i kritereve, të cilat ofrojnë qëllime të qarta mësimore dhe pjesa profesionale e kualifikimit duhet të përshkruhet në formë modulare;	2.3. The content of the qualification is expressed by measurable learning outcomes. In addition to the criteria, which provide clear learning goals and the professional part of qualification should be described in a modular form.	2.3. Sadržaj kvalifikacija se izrazuje sa ishodom merljivog učenja. Kao dopuna kriterijuma, koje daju jasne ciljeve učenja i profesionalni deo kvalifikacije treba se opisati u modularnoj formi;
2.4. Kualifikimi përfshin përshkrimin e hollësishëm të procedurës së vlerësimit të performancës praktike si në institucion ashtu edhe në ndërmarrje, së bashku me sasinë dhe llojet e dëshmive të kërkuara;	2.4. The qualification includes a detailed description of the evaluation procedure for practical performance, both in institution and in enterprise along with the amount and required types of evidence.	2.4. Kvalifikacija sadrži detaljan opis postupka procene praktične performanse rada u ustanovi, u preduzeću, kao i iznos i vrstu dokaza.
2.4.1. Kualifikimi i mundëson	2.4.1. Qualification enables student	2.4.1. Kvalifikacija omogućava

nxënësit të përparojë drejt punësimit apo mundësi tjera të arsimit të vazhdueshëm në kuadër të punësimit;	to progress towards employment or towards or other opportunities in continuing education within the employment.	studentima da napreduju na zaposlenje ili druge mogućnosti, u kontinuiranom obrazovanju u toku radnog odnosa .
2.4.2. Kualifikimi është i hartuar për të mundësuar përparim në kualifikime tjera, qoftë në fushën e njëjtë apo fusha të përafërta;	2.4.2. Qualification is compiled to enable progress in other qualifications, either in the same or relevant fields.	2.4.2. Kvalifikacija je sastavljena da omogući napredak na drugim kvalifikacijama, bez obzira da li je na istim ili sličnim oblastima;
2.4.3. Kualifikimi ka mbështetjen e akterëve relevant të arsimit dhe tregut të punës, përfshirë KAAP.	2.4.3. Qualification has the support of relevant education stakeholders and labour market, including VETC.	2.4.3. Kvalifikacija ima podržavanje relevantnih aktera obrazovanja i tržišta rada, uključujući SOPO.
3. Si plotësim i kritereve të nenit 6.1 do të aplikohen kriteret e veçanta për validimin e kualifikimeve të cilat bazohen në standardet kombëtare të profesionit:	3. In addition of criteria of Article 6.1 specific criteria shall be applied for validation of qualifications, which are based on national standards of profession:	3. Kao dopuna kriterijuma iz člana 6.1 primenjivače se posebni kriterijumi za validaciju kvalifikacije koje se zasnivaju na nacionalnim standardima profesije:
3.1. Kualifikimi ndërlidhet me nevojën e identifikuar të industrisë apo sektorit;	3.1. Qualification is related to the identified need of the industry or sector.	3.1 Kvalifikacija se nadovezuje sa identifikovanom potrebom industrije ili sektora;
3.2. Kualifikimi është i bazuar në standardet kombëtare të profesionit të cilat janë zhvilluar përmes analizës profesionale, janë verifikuar nga AKK dhe të miratuara nga KAAP;	3.2. Qualification is based on national standards of profession that are developed through professional analysis, are verified by NQA and approved by VETC.	3.2 Kvalifikacija se zasniva na nacionalnim standardima profesije koje se razvijaju kroz stručnih analiza, verifikovane su od strane NAK-a i odobrena od strane SOPO;
3.3. Kualifikimi lidhet drejtpërdrejtë me	3.3. Qualification is directly related to a	3.3 Kvalifikacija je direktno vezana za

profesionin apo grupin e profesioneve të identifikuara;	profession or group of identified professions.	profesiju ili grupu identifikovanih profesija;
3.4. Kualifikimi përbëhet prej moduleve me përmbajtje të shprehura në RM, të cilat ofrojnë qëllime të qarta mësimore/trajnuese;	3.4. Qualification is consisted of modules with expressed contents in LO, which provide clear learning / training goals.	3.4 Kvalifikacija se sastoji od modula sa sadržajem izražene u RU, koje daju jasne ciljeve učenja / obuke.
3.5. Kualifikimi përfshin përshkrimin e hollësishëm të procedurës së vlerësimit të performancës praktike si në institucion ashtu edhe në ndërmarrje, së bashku me sasinë dhe llojet e dëshmive të kërkuara;	3.5. Qualification includes a detailed description of the evaluation procedure of the practical performance both in an institution and in the enterprise, along with the amount and types of requested evidence.	3.5 Kvalifikacija sadrži detaljan opis procedure procene praktične performanse rada kao u ustanovi tako i u preduzeću, takodje i količinu i vrstu traženih dokaza;
3.6. Kualifikimi i mundëson kandidatit të përparojë drejt punësimit apo mundësi tjera të arsimit dhe aftësimit profesional (AAP) të vazhdueshëm në kuadër të punësimit;	3.6. Qualification enables the candidate to progress towards employment or other opportunities for continuation of vocational education and training (VET) within the employment.	3.6 Kvalifikacija omogućava kandidatu da napreduje do zaposlenja ili drugih prilika obrazovanja i obuke (POO) u kontekstu neprekidnog rada.
3.7. Kualifikimi ka mbështetjen e akterëve relevant të AAP dhe tregut të punës, përfshirë KAAP.	3.7. Qualification has the support of relevant VET stakeholders and labour market, including CVET.	3.7 Kvalifikacija ima podršku relevantnih aktera POO i tržišta rada, uključujući i SOPO.
4. Si plotësim i kritereve të nenit 6.1 do të aplikohen kritere të veçanta për validimin e kualifikimeve të cilat nuk janë të bazuara në standardet kombëtare të profesionit:	4. In additional to the criteria under the Article 6.1 specific criteria shall be applied for validation of qualifications which are not based on national standards of profession:	4. Kao dopuna kriterijuma iz člana 6.1 primenovače se određeni kriterijumi za validaciju kvalifikacije koje nisu zasnovane na nacionalnim standardima profesije:
4.1. Zhvilluesi i kualifikimeve duhet të ofrojë dëshmi të mjaftueshme për të demonstruar se kualifikimi i propozuar	4.1. The developer of qualifications shall provide sufficient evidence to demonstrate that the proposed qualification is based on	4.1 Uredjivač kvalifikacija treba da obezbedi dovoljno dokaza da pokaže da predložena kvalifikacija se zasniva na

është i bazuar në standarde ndërkombëtare të profesionit të rregulluar nga trupat regullatore në vendet përkatëse;	international standards of profession, which are regulated by regulatory bodies in the respective countries.	nacionalnim standardima za profesiju regulisano od regulatornih tela na određenim mestima.
4.2. Zhvilluesi i kualifikimeve duhet të ofrojë dëshmi të mjaftueshme për të demonstruar se kualifikimi i propozuar është i bazuar në nevojën reale të tregut të punës (p.sh duke u ndërlidhur me nevojat e ndonjë profesioni të veçantë, apo të shkathtësive dhe njohurive të identifikuara gjatë ushtrimit të ndonjë profesioni);	4.2. The developer of qualifications should provide sufficient evidence to demonstrate that the proposed qualification is based on the real needs of the labour market (eg.by linking it with the needs of a particular profession, or identified skills and knowledge during the exercise of a profession).	4.2 Uredjivač kvalifikacija treba da obezbedi dovoljno dokaza da pokaže da je predložena kvalifikacija zasnovana na realnim potrebama tržišta rada (n. pr. nadovezujuči se sa potrebama određene struke ili veštine i znanja utvrđenih tokom sprovodjenja neke profesije)
4.3. Kualifikimi përbëhet prej moduleve me përmbajtje të shprehura në RM të cilat ofrojnë qëllime të qarta mësimo re/trajnuese;	4.3. Qualification consists of modules with expressed contents in LO, which provide clear learning/training goals.	4.3 Kvalifikacija se sastoji od modula sa sadržajem izražene u RU koji pružaju jasne ciljeve učenja / obuke.
4.4. Kualifikimi përfshin përshkrimin e hollësishëm të procedurës së vlerësimit të performancës praktike si në institucion ashtu edhe në ndërmarrje së bashku me sasinë dhe llojet e dëshmive të kërkuara;	4.4. Qualification includes a detailed description of the evaluation procedure for practical performance in the institution and in the enterprise including the amount and types of required evidence.	4.4 Kvalifikacija sadrži detaljan opis postupka procene performanse rada kao u ustanovi, tako i u preduzeću zajedno sa iznosom i vrstom traženih dokaza.
4.5. Kualifikimi i mundëson kandidatit të përparojë drejt punësimit apo mundësi tjera të AAP të vazhdueshëm në kuadër të punësimit;	4.5. Qualification enables the candidate to progress towards employment or other continuous opportunities of VET within the employment.	4.5 Kvalifikacija omogućava kandidatu napredak u zapošljavanju ili druge mogućnosti POO neprekidno u toku rada.
4.6. Kualifikimi ka mbështetjen e akterëve relevant të AAP dhe tregut të	4.6. Qualification has the support of relevant VET stakeholders and labour	4.6 Kvalifikacija ima podršku zainteresovanih strana POO i tržišta rada.

punës.	market.	
Neni 7 **Procedura e validimit**	**Article 7** **The validation procedure**	**Član 7** **Postupak validacije**
1. Validimi i të gjitha kualifikimeve për përfshirje në KKK nga Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve përfshin katër faza:	1. Validation of all qualifications for inclusion in NQF by National Qualification Authority includes four phases.	1. Validacija svih kvalifikacija za uključivanje u NOK od Nacionalnog autoriteta za kvalifikacije obuhvata četiri faze.
1.1. **Faza 1**: Aplikacioni i plotësuar duhet të dorëzohet nga institucioni që aplikon. Ky aplikacion duhet të përfshijë një arsyetim të hollësishëm për kualifikimin/ modulin dhe të dhënat tjera të kërkuara nga AKK, për përfshirje në KKK;	1.1. **Phase 1**: The completed application should be submitted by the applicant institution. This application must include a detailed reasoning for qualification / module and other required data by the NQA, for inclusion in the NQF.	1.1. **Faza 1**: Popunjena aplikacija mora se predati od strane institucije koja aplicira. Ovaj zahtev treba da sadrži detaljno obrazloženje kvalifikacija / modula i druge tražene potrebne podatke od NAK-a, za uključivanje u NOK;
1.2. **Faza 2:** Vlerësimi i aplikacionit bëhet nga ekipi (paneli) i ekspertëve të përzgjedhur nga AKK. Puna e ekipit do të mbështetet nga një zyrtar i AKK-së. Draftraporti së bashku me rekomandime përmes AKK i përcillet aplikuesit për validim, i cili mund të jep sqarime apo komente shtesë në fakte të paraqitura brenda një afati kohor të caktuar nga AKK;	1.2. **Phase 2**: Evaluation of the application is made by expert team (panel) selected by NQA. The teamwork shall be supported by NQA officer. Draft report along with recommendations, through NQA, is forwarded to the applicant for validation, which can provide additional explanations or comments regarding the facts presented within a certain time limit by NQA.	1.2. **Faza 2:** Procena aplikacije se vrši od strane tima (panela) eksperata izabranih od NAK-a. Rad tima će biti podržan od strane službenika NAK-a. Nacrt izveštaja zajedno sa preporukama upućene preko NAK-a se prenosi kandidatu za validaciju, koji može da obezbedi dodatna objašnjenja i komentare o činjenicama predstavljene u roku odredjeno od NAK-a
1.3. **Faza 3**: Raporti i ekipit së bashku me rekomandime dhe sqarime apo komente të bëra nga aplikuesi i përcillet KD të AKK, i cili merr vendime për validim me vendim të shumicës;	1.3. **Phase 3**: The team report along with explanations and recommendations or comments made by the applicant, is forwarded to the SC of NQA, which takes decisions on validation with the majority	1.3. **Faza 3**: Izveštaj tima, zajedno sa preporukama i objašnjenjima ili komentarima od strane podnosioca prenosi se US NAK-a, koji donosi odluke za validaciju sa odlukom većine.

	of votes.	
1.4. **Faza 4:** Kualifikimet / modulet pas miratimit, përfshihen në KKK dhe bëhen publike për opinionin e gjerë nga AKK. Procedura e paraparë për validimin e kualifikimit nuk duhet të tejkalojë periudhën prej 6 muajsh nga data e aplikimit të kualifikimit.	1.4. **Phase 4**: After the approval, qualifications / modules are included in NQF and are made public by NQA. The forseen procedure for validation of qualification should not exceed a period of six months starting from the date of qualification application.	1.4. **Faza 4:** Kvalifikacije / moduli nakon usvajanja, uključuju se u NOK i objavljuju se u javnosti od NAK-a. Procedura predviđena za validaciju kvalifikacija ne bi trebalo da traje duže od 6 meseci od dana apliciranja za kvalifikaciju.
Neni 8 **Parimet e akreditimit**	**Article 8** **Accreditation principles**	**Član 8** **Principi akreditacije**
1. Akreditimi duhet të mbështetet në një numër të parimeve si në vijim:	1. The accreditation should be based on a number of principles as follows:	1. Akreditacija treba da se zasniva na nekoliko principa na sledeći način:
1.1. Akreditimi do të bëhet për kualifikime specifike;	1.1. The accreditation will be made for specific qualifications.	1.1. Akreditacija će se vršiti za određene kvalifikacije.
1.2. Çdo institucion i cili dëshiron të akreditohet për të ofruar kualifikime sipas KKK, duhet të aplikoj për akreditim në AKK;	1.2. Each institution that wishes to be accredited to provide qualifications according to NQF, must apply for accreditation to the NQA.	1.2. Svaka institucija koja želi da bude akreditovana za ponudu kvalifikacije prema NOK-u, mora podneti zahtev za akreditaciju u NAK.
1.3. Akreditimi do të jepet për një periudhë të caktuar kohore pas së cilës institucioni mund të kërkoj riakreditim;	1.3. The accreditation will be granted for a certain time period, after which the institution may request new accreditation.	1.3. Akreditacija će biti odobrena za odredjeni period posle kojeg institucija može podneti zahtev za novu akreditaciju.
1.4. Institucionet ofruese apo vlerësuese të akredituara duhet ti përmbushin kriteret e akreditimit. Mospërmbushja e këtyre	1.4. Providing or evaluating institutions which are accredited must meet accreditation criteria. Failure to comply	1.4. Akreditovane institucije koje nude ili procenjuju mora da ispune kriterijume za akreditaciju. Ne ispunjavanje ovih obaveza

obligimeve do të rezultojë me refuzim të akreditimit;	these obligations will result with accreditation rejection.	će dovesti do odbijanja akreditacije.
1.5. Procesit i akreditimit duhet të jetë i drejtë, transparent dhe të shpie në gjykimin e drejtë nga personeli kompetent;	1.5. The accreditation process should be fair, transparent and lead to a fair judgment by competent personnel.	1.5. Proces akreditacije treba da bude fer, transparentan i pravičan od strane nadležnog osoblja.
1.6. Institucionet aplikuese duhet të dëshmojnë përmbushjen e kritereve të përcaktuara nga AKK, përmes procesit të vetëvlerësimit dhe dokumenteve tjera relevante;	1.6. The applicant institutions must demonstrate fulfillment of the criteria set by the NQA through the process of self-assessment and other relevant documents.	1.6. Institucije podnosioce zahteva moraju da dokažu ispunjenosti kriterijuma odredjene od NAK-a kroz proces samoocenjivanja i drugih relevantnih dokumenata.
1.7. Propozimi për akreditim merret pas vlerësimit të drejtë të informatave dhe dëshmive të ofruara nga institucioni aplikues;	1.7. Proposal for accreditation is taken after fair evaluation of the information and evidences provided by the applicant institution.	1.7. Predlog za akreditovanje se donese nakon pravedne procene informacija uz podršku dokumentacije institucije koja aplicira.
1.8. Procesi i vlerësimit të aplikuesit për akreditim përfshin një vizitë në institucion në mënyrë që të verifikohen dëshmitë e ofruara;	1.8. The process of applicant's evaluation for accreditation includes a visit to the institution in order to verify the provided evidences.	1.8. Proces procene kandidata za akreditaciju obuhvata posetu instituciji radi provere dokaza koje su priložene.
1.9. Institucionet e akredituara fitojnë të drejtën për pranimin e kandidatëve të AAP për kualifikimet në KKK;	1.9. Accredited institutions are entitled for admission of VET candidates for qualifications in the NQF.	1.9. Akreditovane institucije imaju pravo primanja kandidata za kvalifikacije i/ili davanje kvalifikacija.
1.10. Kualifikimet e lëshuara nga institucionet e paakredituara nuk njihen nga AKK.	1.10. Qualifications issued by unaccredited institutions are not recognized by the NQA.	1.10. Izdate kvalifikacije od institucija koje nisu akreditovane neće biti priznati od NAK-a.

Neni 9 Institucionet që mund të aplikojnë për akreditim	Article 9 Institutions that can apply for accreditation	Član 9 Institucije koje mogu da se prijave za akreditaciju
1. Të drejtë aplikimi kanë të gjitha institucionet ofruese të AAP, për nivelet 1-5 sipas KKK.	1. Rights to apply have all providers of VET institutions, for levels 1-5 according to NQA.	1. Pravo na apliciranje imaju sve institucije koje nude POO, za nivoe 1-5 NOK-a.
2. Kualifikimet/ modulet duhet të përshkruhen me RM dhe vlerën e kredisë sipas Sistemit Evropian të Kredive për AAP (ECVET).	2. The qualifications / modules should be described with LO, and the value of credit according to the European Credit System for VET (ECVET).	2. Kvalifikacije / moduli bi trebalo opisati u RU, a vrednost kredita prema Evropskog kreditnog sistema za stručno obrazovanje (ECVET)
Neni 10 **Kriteret e akreditimit**	**Article 10** **Accreditation criteria**	**Član 10** **Kriterijumi za akreditaciju**
1. Për t'u akredituar një institucion që aplikon duhet ti përmbush kriteret si në vijim dhe të ofroj dëshmi:	1. An institution which applies for accreditation must meet the following criteria and submit evidences:	1. Da bi akreditovali jednu instituciju koja aplicira treba ispuniti kriterije i pružiti dokaze kao u nastavku:
1.1. Strukturë të përshtatshme institucionale e cila funksionon me bazë të qëndrueshme financiare (p.sh. planifikimi i zhvillimit strategjik për tri vite, raporti i qarkullimit vjetor apo dëshmi nga bankat për mbulesë financiare);	1.1. Proper institutional structure, which operates through a stable financial basis (e.g. strategic development planning for three years, an annual turnover report or proof for financial coverage by the banks).	1.1. Odgovarajuću institucionalnu strukturu koja funkcioniše sa održivom financijskom osnovom (npr. planifikacija strateškog razvoja za tri godine, godišni izveštaj ili bankarni dokaz za finansijsko pokriče).
1.2. Qasje efektive në vlerësim dhe menaxhim të cilësisë së vlerësimit;	1.2. Effective approach to evaluation and management of quality assessment.	1.2. Efektivan pristup procenjivanja i rukovođenja kvaliteta ocenjivanja;
1.3. Dokumentacion dhe bazë të të	1.3. Documentation and database to	1.3. Dokumentaciju i bazu podataka da bi

dhënave që të mbështesë në mënyrë efektive sigurimin e cilësisë dhe verifikimin e të arriturave të kandidatëve;	support quality assurance in effective manner and verification of candidates' achievements.	delotvorno podržavali uverenje o kvalitetu i verifikaciju postignuća kandidata.
1.4. Qasje efektive në certifikim dhe menaxhim të cilësisë së certificates;	1.4. Effective approach to certification and management of the certificate quality.	1.4. Efektivan pristup za sertifikaciju i rukovođenje kvaliteta svedočanstva.
1.5. Politika të përshtatshme dhe procedura për zhvillimin e stafit në lidhje me kërkesat për vlerësim, verifikim të brendshëm dhe certifikim;	1.5. Proper policies and procedures for staff development regarding evaluation requirements, internal verification and certification.	1.5. Odgovarajuću politiku i postupke za razvoj kadrova u odnosu zahteva za procene, unutrašnju proveru valjanosti i sertifikaciju.
1.6. Politika dhe procedura të përshtatshme për vlerësimin e kandidatëve me nevoja të veçanta;	1.6. Proper policies and procedures for evaluation of candidates with special needs.	1.6. Odgovarajuće politike i procedure za ocenjivanje kandidata sa posebnim potrebama
1.7. Qasje për vlerësim dhe certifikim për të gjithë, duke përfshirë edhe kandidatët të cilët përcjellin programe të veçanta të mësuarit përfshirë edhe njohjen e të arriturave nga të mësuarit joformal dhe informal;	1.7. Access for all to assessment and certification, including candidates who attend special learning programs including recognition of achievements by non-formal and informal learning.	1.7. Pristup za procenu i sertifikaciju za sve, uključujući i kandidate koji pohađaju specijalne programe učenja, uključujući priznanje dostignućima neformalnog i informalnog učenja.
1.8. Sisteme për njohjen dhe transferin e kredive të fituara prej kandidatëve;	1.8. Systems for recognition and transfer of credits obtained by the candidates.	1.8. Sistemi za priznavanje i prenos bodova stečeni od strane kandidata.
1.9. Dëshmi se vlerësimi do të bëhet në kushte të sigurta dhe mjedis të shëndoshë;	1.9. Evidence that the assessment shall be done in safe and healthy environments.	1.9. Dokaz da procena će biti pod bezbednom i zdravom okruženju.
1.10. Kapacitet për të përmbushur kërkesa	1.10. Capacity to fulfill requirements for	1.10. Kapaciteti da se zadovolji potražnja

për kualifikime specifike, siç janë:	specific qualifications, such as:	za određene kvalifikacije, kao što su:
1.10.1. Hapësira e domosdoshme për ofrimin ose vlerësimin e kualifikimeve dhe moduleve;	1.10.1. Necessary space for the provision or evaluation of qualifications and modules.	1.10.1. Neophodan prostor za pružanje ili procenu kvalifikacija i modula .
1.10.2. Burimet materiale të domosdoshme për ofrimin ose vlerësimin e kualifikimeve/ moduleve;	1.10.2. Material resources necessary for the provision or evaluation of qualifications / modules.	1.10.2. Materijalni resursi neophodni za isporuku ili procenu kvalifikacija / modula.
1.10.3.Apo edhe ndonjë kërkesë tjetër të veçantë për kualifikime specifike.	1.10.3. Or any other specific requirement for specific qualifications.	1.10.3. Ili bilo koji drugi poseban zahtev za specifične kvalifikacije.
1.11. Kualifikimet e stafit të ndërlidhur me ofrimin, vlerësimin dhe certifikimin e kualifikimeve/moduleve duhet të jenë adekuate për kualifikimin përkatës;	1.11. Qualifications of staff related to provision, assessment and certification of qualifications / modules shall be adequate for the respective qualification.	1.11. Kvalifikacije osoblja u vezi sa isporukom, oprocenom i sertifikaciju kvalifikacija / modula treba da bude adekvatna za odgovarajuću kvalifikaciju.
1.12. Institucioni aplikues duhet të ofroj kontratë ligjore të arritur me stafin për periudhën e caktuar.	1.12. The applicant institution must provide legal contract made with staff for a specified period.	1.12. Institucija koja aplicira mora da obezbedi pravni ugovor sa osobljem za određeni period.
Neni 11 **Procedura e akreditimit**	**Article 11** **Accreditation procedure**	**Član 11** **Postupci akreditacije**
1. Akreditimi i të gjitha institucioneve ofruese dhe vlerësuese nga Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve do të bëhet duke ndjekur këto katër faza:	1. Accreditation of all providing and evaluating institutions by National Qualification Authority shall be done by following these four phases:	1. Akreditacija svih provajder institucija ili institucija procenjivanja od strane nacionalnog autoriteta za kvalifikacije biće izvršena prema sledećih četiri faza:

1.1. **Faza 1**: Institucionet marrin informata dhe udhëzime nga AKK dhe zhvillojnë një vetëvlerësim bazuar në kriteret e AKK. Institucioni e paraqet aplikacionin, raportin e vetëvlerësimit dhe dokumentacionet tjera shtesë duke u bazuar në kriteret e përcaktuara nga AKK;	1.1. **Phase 1**: The institutions receive information and guidance from NQA and develop a self-assessment based on the NQA criteria. Institution submits application, self-evaluation report and other additional documents based on the determined criteria by the NQA.	1.1. **Faza 1**:Institucije dobijaju informacije i uputstva od NAK i vrše jednu samoprocenu na osnovu kriterijuma NAK-a. Institucija zatim predstavlja aplikaciju (izveštaj samoprocenjivanja i dodatna dokumentacija) na osnovu kriterijuma određenih od NAK-a.
1.2. **Faza 2**: AKK përzgjedh ekipin e ekspertëve për vlerësimin e institucionit që aplikon për akreditim.	1.2. **Phase 2**: NQA selects the expert team to evaluate the institution that applies for accreditation.	1.2. **Faza 2**: NAK će izabrati tim stručnjaka za procenu aplikacije za akreditovanje.
1.3. Ekipi i ekspertëve do të:	1.3. The expert team shall:	1.3. Ekipa stručnjaka će:
1.3.1. Vlerësojë aplikacionin, raportin e vetëvlerësimit dhe dokumentacionet tjera shtesë të ofruara nga institucioni aplikues;	1.3.1. Evaluate the application, self-evaluation report and other additional documents provided by the applicant institution,	1.3.1. Proceniti aplikaciju, izveštaj samoprocenjivanja i dodatnu dokumentaciju od kandidat institucije,
1.3.2. Viziton institucionin aplikues;	1.3.2. Visits the applicant institution,	1.3.2. Posetiti kandidat instituciju,
1.3.3. Harton draftraportin dhe bën rekomandime;	1.3.3. Compiles the draft report and makes recommendations,	1.3.3. Izraditi draft izveštaj i vrši preporuke,
1.3.4. Paraqet draftraportin te AKK.	1.3.4. Present the draft report to NQA	1.3.4. Predstavlja NAK-u izrađeni draf izveštaj .
1.4. **Faza 3:** Draftraporti së bashku me rekomandime përmes AKK i përcillet aplikuesit për akreditim, i cili mund të jep	1.4. **Phase 3**: Draft report along with recommendations, through NQA, is forwarded to applicant for accreditation,	1.4. **Faza 3:** Nacrt izveštaja zajedno sa preporukama upućene od strane NAK-a se dostavlja aplikantu za akreditaciju, koji

sqarime shtesë apo komente në fakte të paraqitura brenda një afati kohor të caktuar nga AKK. Raporti i ekipit së bashku me rekomandime dhe sqarime apo komente të bëra nga aplikuesi, i përcillet KD të AKK, i cili merr vendime për akreditim me vendim të shumicës. 1.5. **Faza 4:** AKK publikon vendimin final dhe lëshon dokumentacionin e nevojshëm duke konfirmuar statusin e institucionit.	which can provide additional explanations or comments on the facts presented within a time period set by NQA. The report of the team along with recommendations and explanations or comments made by the applicant is forwarded to the SC of NQA, which takes decisions with the majority of votes. 1.5. **Phase 4**: NQA publishes the final decision and issue the necessary documentation confirming the institution's status.	može da pruži dodatna objašnjenja i komentare o činjenicama u roku koji odredi NAK. Izveštaj tima, zajedno sa preporukama i objašnjenja ili komentare od strane podnosioca dostvlja se US NAK-a, koji donosi odluke akreditacije odlukom većine. 1.5. **Faza 4:** NAK će objavljivati finalnu odluku i izdaje potrebnu dokumentaciju potvrđujući status institucije.
Neni 12 **Përzgjedhja e ekspertëve**	**Article 12** **Selection of experts**	**Član 12** **Selekcija stručnjaka**
1. Procesi i përzgjedhjes së ekspertëve bëhet përmes konkursit publik për validimin e kualifikimeve apo akreditimin e institucionit ofrues apo vlerësues. 2. AKK do të përzgjedhë Ekipin e Ekspertëve sipas këtyre kritereve: 2.1. Të kenë kualifikim përkatës, të jenë të kualifikuar dhe të kenë përvojë profesionale së paku 10 vite në fushën përkatëse; 2.2. Të kenë së paku 5 vjet përvojë pune në arsim, menaxhim apo të ngjashme;	1. The process of the selection of experts is done through public contest for the validation of qualifications or accreditation of the providing or evaluating institution. 2. NQA will select the expert team according to the these criteria: 2.1. To have proper qualification, to be qualified and have at least 10 years of professional experience in the respective field. 2.2. To have at least 5 years of work experience in education, management or	1. Procesi selekcije eksperta se vrši putem javnog konkursa za proveru kvalifikacija i akreditaciju ustanove provajdera ili procene. 2. NAK će izabrati tim stručnjaka prema sledećim kriterijumima: 2.1. Da poseduju potrebnu kvalifikaciju, da budu kvalifikovani i da imaju iskustvo od najmanje 10 godina rada u struci; 2.2. Da imaju najmanje 5 godina iskustva u obrazovanju, menadžmentu ili slično;

	similar,	
2.3. Të kenë përfunduar trajnime për vlerësim, zhvillim të kurrikulit, zhvillim të programeve;	2.3. To have completed training on assessment, curriculum development, program development,	2.3. Da imaju završenu obuku o proceni, razvoja kurikuluma, razvoju softvera;
2.4. Të kenë njohuri për zhvillimet e kualifikimeve profesionale dhe të tregut të punës;	2.4. To have knowledge on professional qualification development and labour market,	2.4. Da poseduju znanje za razvoj profesionalne kvalifikacije i za tržište rada;
2.5. Të kenë njohuri të teknologjisë informative;	2.5. To have knowledge about information technology,	2.5. Da poseduju znanje o informacionim tehnologijama;
2.6. Ekspertët vendor duhet të jenë shtetas të RKS dhe të flasin njërën nga gjuhët zyrtare;	2.6. Local experts must be citizens of RKS and speak one of the official languages,	2.6. Lokalni stručnjaci moraju da budu državljani RKS i da govore jedan od službenih jezika;
2.7. E dëshirueshme të kenë njohuri të gjuhës angleze.	2.7. Desirable to have knowledge in English language.	2.7. Poželjno je da znaju Engleski jezik.
3. Lista e ekspertëve të aprovuar nga KD i AKK, për kualifikimet e caktuara është valide për dy vite.	3. The approved list of experts by SC of NQA for certain qualifications is valid for two years.	3. Spisak eksperata odobren od strane Upravnog saveta NAK-a, za određene kvalifikacije važi dve godine.
4. Pala aplikuese ka të drejtë të bëjë vërejtje lidhur me emërimin e ndonjë eksperti. Nëse AKK pajtohet se vërejtja është e arsyeshme, siç është ndonjë konflikt interesi, animi i mundshëm, cakton ekspertin tjetër.	4. The applying party has the right to make remarks regarding the appointment of any expert. If NQA agrees that remark is reasonable, such as any conflict of interest, potential bias, appoints another expert.	4. Stranka koja aplicira ima pravo napomenuti u vezi imenovanja nekog eksperta. Ako NAK se slaže da je razumna primedba, kako je neki sukob interesa, potencijalna pristrasnost, onda će postaviti drugog stručnjaka.
5. Ekspertët nënshkruajnë deklaratën e konfidencialitetit se do të kryejnë obligimet e	5. Experts sign confidentiality statement that they shall perform their duties in accordance	5. Stručnjaci potpisuju izjavu o poverljivosti obavljanju svoje dužnosti u skladu sa

tyre në përputhje me Ligjin mbi Kualifikimet Kombëtare dhe Udhëzimin administrativ në fuqi. Ekspertët betohen në besueshmëri dhe paanshmëri; ata nuk kanë të drejtë të bartin tek pala e tretë asnjë informacion që del nga procesi.	with the Law on National Qualifications and Administrative Instruction in force. Experts commit themselves to credibility and impartiality; they have no right to transfer to a third party any information arising from the process.	Zakonom o nacionalnim kvalifikacijama i AU na snazi. Stručnjaci su pod zkletvom za kredibilitet, poverljivost i nepristrasnost; oni nemaju pravo da prenesu trećim licima informacije koje se pojavljuju iz procesa.
Neni 13 **Përbërja e ekipit të ekspertëve**	**Article 13** **Composition of the expert team**	**Član 13** **Sastav tima stručnjaka**
1. Ekipi duhet të përbëhet nga 2-5 ekspertë të pavarur (vendorë apo ndërkombëtarë), varësisht prej natyrës së kualifikimit apo institucionit që është duke u vlerësuar.	1. The team should consist of 2-5 independent experts (national or international), depending on the nature of the qualification or institution that is in the process of evaluation.	1. Tim se sastoji od 2-5 nezavisnih eksperata (domači ili međunarodni), u zavisnosti od prirode kvalifikacije ili institucije koja se ocenjuje.
2. Në rast të mungesës së ekspertëve vendorë, AKK ka të drejtë të angazhojë ekspertë rajonal apo ndërkombëtar, pa konkurs publik.	2. In the absence of local experts NQA has the right to engage regional and international experts, without public contest.	2. U nedostatku domaćih stručnjaka NAK ima pravo da se angažiraju regionalne i međunarodne stručnjake, bez javnog konkurs.
3. Anëtarët e ekipit të ekspertëve nuk duhet të kenë ndonjë lidhje dhe as konflikte të mundshme të interesit me institucionet që vlerësohen.	3. Members of the expert team should not have any connection or potential conflicts of interest with the institutions that are being evaluated.	3. Članovi stručnog tima ne bi trebalo da imaju bilo kakvu vezu ili potencijalne sukobe interesa sa institucijama koje se procenjuju.
Neni 14 **Detyrat e ekspertëve**	**Article 14** **Duties of experts**	**Član 14** **Dužnosti eksperata**
1. AKK do të nënshkruajë marrëveshje ligjore me ekspertët e angazhuar.	1. NQA will sign legal agreement with the engaged experts.	1. NAK će potpisati pravni sporazum sa angažovanim ekspertima.

2. Ekspertët do të:	2. Experts will:	2. Stručnjaci će:
2.1. Shqyrtojnë aplikacionet dhe gjithë dokumentacion e ofruesve të AAP për validim të kualifikimeve dhe akreditim të institucioneve;	2.1. Review all applications and documentation of VET providers for the validation of qualifications and accreditation of institutions,	2.1. Pregledati sve aplikacije i dokumentaciju provajdera POO za validaciju kvalifikacija i akreditaciju ustanova,
2.2. Realizojnë vizita në terren;	2.2. Carry out visits in the field,	2.2. Obavljaju posete na terenu,
2.3. Bashkëpunojnë me anëtarët tjerë të panelit, diskutojnë dhe harmonizojnë qëndrimet e tyre;	2.3. Collaborate with other members of the panel, discuss and harmonize their positions,	2.3. Sarađuju sa ostalim članovima veća, diskutuju i usklađuju svoje stavove,
2.4. Kontribuojnë në përgatitjen e një raporti që përcakton të gjeturat (gjetjet) dhe rekomandimet në lidhje me validimin e kualifikimit dhe akreditimin e institucioneve;	2.4. Contribute to the preparation of a report determining the findings and recommendations regarding the validation of qualifications and accreditation of institutions,	2.4. Doprinose pripremi izveštaja koji određuje nalaze i preporuke u vezi validacije kvalifikacija i akreditaciju ustanova,
2.4. Raportojnë tek drejtori i AKK.	2.5. Report to the Director of NQA.	2.5. Izveštavaju direktora NAK-a.
Neni 15 **Vizitat në terren të ekipit të ekspertëve**	**Article 15** **Field visits of expert team**	**Član 15** **Terenske posete ekspertskog tima**
1. Vizitat në institucionin aplikues duhet të strukturohen ashtu që të mund t'i plotësojnë kërkesat e procedurës së akreditimit dhe të koordinohen me institucionin.	1. Visits to the applicant institution should be structured in order to meet the requirements of the accreditation procedures and to be coordinated with the institution.	1. Posete instituciji koja je podnela zahtev treba da budu struktuirane tako da mogu da zadovolje zahteve procedura akreditacije i da budu koordinirana sa institucijom.
2. Ekipi i ekspertëve duhet të pranojë të gjitha dokumentet e aplikimit si dhe të gjitha	2. The expert team should accept all application documents and all necessary	2. Ekspertski tim treba prihvatiti sva dokumenta za prijavu i sve potrebne

informacionet e nevojshme për vizitë në institucion (udhëzuesit për ekspertët, kodi i praktikës së mirë, kriteret bazë etj), së paku një javë para takimit apo vizitës në institucionin aplikues.	information for the visit to the institution (guidelines for experts, the code of good practice, basis criteria etc.), at least one week before the meeting or the visit to the applicant institution.	informacije za posetu instituciji (uputstva za eksperte, kodeks dobre prakse, osnovi kriterijumi i sl.), najmanje nedelju dana pre sastanka ili posete ustanovi koja podnosi zahtev.
3. Gjatë vizitës në institucion, ekspertët do të diskutojnë me menaxhmentin, stafin profesional e administrativ dhe nxënësit/kandidatët, lidhur me rolin e tyre në institucion. Ata mund të intervistojnë këshilltarët profesional apo anëtarët e Këshillit Drejtues të institucionit lidhur me çështjet relevante për vlerësimin. Ata duhet të kërkojnë të shohin mostra të dokumentacionit vlerësues dhe raportet e vlerësimit. Vizita duhet të përfshijë edhe ambientin e arsimit dhe aftësimit teorik dhe praktik.	3. During the visit to the institution, the experts will discuss with the management, professional and administrative staff and students / candidates about their role in the institution. They can interview professional advisers or members of the Steering Council of the institution regarding the issues relevant for evaluation. They should request to see samples of evaluation documentation and evaluation reports. The visit should also include education environment and the theoretical and practical training.	3. U toku obilaska institucije eksperti će razgovarati sa menadžmentom, stručnjacima i administrativnim osobljem i studentima / kandidatima o svojoj ulozi u ustanovi. Oni mogu da intervjuišu profesionalne savetnike ili članove Upravnog saveta ustanove o pitanjima od značaja za procenu. Oni treba da traže da vide uzorke procene dokumentacije i izveštaje procene. U obilazak se uključuje i ambijent obrazovanja i teoretsku i praktičnu obuku.
4. Gjatë vizitës në terren, ekipi i ekspertëve duhet të shoqërohet nga zyrtari i AKK, i cili ka rolin e koordinatorit të procesit. Vizita në terren zgjat një deri në dy ditë varësisht nga madhësia e institucionit dhe natyra e kualifikimit/modulit.	4. During the site visit, the expert team should be accompanied by the NQA officer, whose role is to coordinate the process. Site visits last from one to two days depending on the size of the institution and nature of the qualification / module.	4. Tokom posete na terenu, tim stručnjaka treba da prati zvaničnik NAK-a, koji ima ulogu koordinatora procesa. Terenska poseta traje jedan do dva dana, zavisno od veličine institucije i prirode kvalifikacije / modula.
5. Një prej anëtarëve të ekipit të ekspertëve do të caktohet kryesues dhe është përgjegjës për t'u siguruar që raporti i vlerësimit është hartuar me konsensus.	5. One of the expert team members will be appointed chairperson and is be responsible to ensure that the evaluation report has been drafted with consensus.	5. Jedan član tima stručnjaka će biti imenovan predsednik, njegova odgovornost je da obezbedi da izveštaj procene je izrađen konsenzusom.

Neni 16 Raporti i vlerësimit	Article 16 The evaluation report	Član 16 Izveštaj o evaluaciji
1. Ekipi i ekspertëve harton raportin e vlerësimit në bazë të dëshmive të mbledhura gjatë këtij procesi në përputhje me Udhëzimet për ekipin e ekspertëve të ofruara nga AKK.	1. The expert team drafts the evaluation report based on the evidences gathered during this process in accordance with instructions for the expert team provided by NQA.	1. Tim stručnjaka dizajnira izveštaj o evaluaciji na osnovu dokaza prikupljenih tokom ovog procesa u skladu sa uputstvom za tim eksperata koji pruža NAK .
2. Raporti i vlerësimit duhet të nxjerrë përfundimet me rekomandimin për aprovimin me apo pa kusht (në rast të një kualifikimi) apo akreditimi (në rast të një institucioni ofrues apo vlerësues), të refuzimit të aplikacionit, duke përfshirë edhe rekomandimet për përmirësime (aty ku është e mundur).	2. The evaluation report should draw conclusions with the recommendation for approval with or without conditions (in case of a qualification) or accreditation (in case of providing or evaluating institution), of application rejection, including also recommendations for improvements (there where it's possible).	2. Izveštaj evaluacije treba izvući zaključke sa preporukama za usvajanje sa ili bez uslova (u slučaju kvalifikacije) ili akreditacije (u slučaju institucije provajdera ili za procene), odbijanje prijave, uključujući i preporuke za pripravke (tamo gde je moguće).
3. Raporti i vlerësimit duhet të bazohet në konsensusin e ekipit të ekspertëve. Në rastet kur nuk mund të arrihet konsensusi për çdo pikë, raporti duhet të plotësohet me një deklaratë shtesë.	3. The evaluation report should be based on the consensus of the expert team. In cases where consensus cannot be reached for each point, the report shall be supplemented with an additional statement.	3. Izveštaj evaluacije treba da bude zasnovana na konsenzusu stručnog tima. U slučajevima kada ne može biti postignut konsenzus o bilo kom pitanju, izveštaj treba da bude dopunjen dodatnim deklaracijom.
4. AKK i dërgon palës aplikuese Draftraportin, pa njoftimin për aprovim apo mosaprovim të validimit-akreditimit. Aplikuesi ka të drejtë të paraqesë vërejtjet dhe komentet me shkrim për Draftraportin. Këto vërejtje dhe komente duhet të jenë të bazuara në dëshmi. Komentet dhe vërejtjet duhet të dorëzohen në AKK brenda pesë ditësh pune	4. NQA sends the draft report to the applicant party, without notice for approval or disapproval of validation-accreditation. The applicant has the right to submit written remarks and comments on the draft report. These remarks and comments should be based on the evidence. Comments and remarks must be submitted to the NQA within five working	4. NAK dostavlja draft- izveštaj strani koja aplicira, bez prethodnog obaveštenja ili saglasnosti validacije ili akreditacije. Podnosilac zahteva ima pravo da podnese pismene primedbe i komentare za Draft-izveštaj. Zapažanja i komentari treba da se zasnivaju na dokazima. Komentari i primedbe moraju se podneti NAK-u u roku od pet

pas pranimit të Draftraportit nga AKK. 5. Ekipi i ekspertëve mund të korrigjojë Draftraportin, në bazë të vërejtjeve dhe komenteve të paraqitura nga institucioni dhe pastaj duhet të dorëzoj raportin përfundimtar në AKK, jo më vonë se një javë pas pranimit të komenteve nga AKK.	days after receiving the draft report from NQA. 5. The expert team may revise the draft report, based on remarks and comments presented by the institution and then, it should submit the final report to the NQA, no later than one week after receiving comments from the NQA.	radnih dana od dana prijema draft- izveštaja od NAK-a. 5. Tim stručnjaka može da revidira Draft-izveštaj, na osnovu primedbi i komentara dobijenih od strane institucija, a potom moraju da podnesu završni izveštaj NAK-u, najkasnije nedelju dana nakon dobijanja komentara od NAK-a.
Neni 17 **Përgatitja e vendimit të validimit të kualifikimit apo akreditimit të institucionit**	**Article 17** **Preparation of qualification validation decision or accreditation of the institution**	**Član 17** **Priprema odluke o validaciji kvalifikacije ili akreditaciju ustanove**
1. Drejtori i AKK do të hartoj një raport përmbledhës në bazë të raportit të Ekipit të Ekspertëve dhe do ta paraqes në Këshillin Drejtues.	1. NQA Director shall draft a summary report based on the report of the expert team and shall present it to the Steering Council.	1. Direktor NAK-a treba da pripremi zbirni izveštaj na osnovu izveštaja ekspertskog tima i predstaviti ga Upravnom savetu.
2. Këshilli Drejtues do të marrë vendim e tij për aprovimin e kualifikimit apo akreditimin e institucionit, duke u bazuar në rekomandimet nga raporti i ekspertëve.	2. The Steering Council shall take its decision regarding the approval of qualification or accreditation of the institution, based on the recommendations from the report of experts.	2. Upravni savet će doneti odluku o odobravanju kvalifikacije ili akreditacije ustanove, na osnovu preporuka ekspertskog izveštaja.
3. Këshilli Drejtues do të vendosë në bazë të shumicës.	3. The Steering Council shall decide according to majority.	3. Upravni savet odlučuje većinom glasova.
4. Vendimi i KD të AKK do t'i komunikohet institucionit aplikues në formë të shkruar dhe mund të jetë i përbashkët për validim dhe akreditim ose ndaras.	4. The decision of the NQA Steering Council shall be communicated to the applicant institution in written form and may be common or separately for validation and	4. Odluka Upravnog saveta NAK-a će se saopštiti podnosiocu prijave u pisanom obliku i može biti zajednički ili odvojreni za validaciju i akreditaciju.

	accreditation.	
5. Vendimi për aprovimin e kualifikimit duhet të përmbaj informacionet në vijim:	5. The decision for qualification approval must contain the following information:	5. Odluka o odobrenju kvalifikacije mora da sadrži sledeće podatke :
5.1. Emërtimin, llojin dhe strukturën e kualifikimit të aprovuar;	5.1. Name, type and structure of approved qualification,	5.1. Naziv, vrsta i struktura odobrene kvalifikacije,
5.2. Nivelin në KKK;	5.2. Level in NQF,	5.2. Nivo u NOK,
5.3. Vlerën e kredive;	5.3. Value of credits,	5.3. Vrednost kredita (bodova),
5.4. Kohëzgjatjen e periudhës së aprovimit;	5.4. The duration of the approval period,	5.4. Trajanje odobrenja,
5.5. Kushtet (nëse ka) e bashkangjitura për aprovim;	5.5. Conditions (if any) attached for approval,	5.5. Uslovi (ako ih ima) priložene odobrenju,
5.6. Emrin dhe adresën e institucionit aplikues.	5.6. Name and address of the applicant institution.	5.6. Naziv i adresa institucije podnosioca zahteva.
6. Vendimi për akreditim duhet të përmbaj informacionet në vijim:	6. The decision on the accreditation should contain the following information:	6. Odluka o akreditaciji treba da sadrži sledeće podatke :
6.1. Emërtimin e institucionit aplikues;	6.1. Title of the applicant institution	6.1. Naziv institucije koja aplicira
6.2. Vendndodhjen (adresën) e institucionit aplikues;	6.2. Location (address) of the applicant institution,	6.2. Lokacija (adresa) institucije podnosioca zahteva
6.3. Titullin, llojin dhe strukturën e kualifikimeve të aprovuara të cilat mund të jepen (lëshohen) nga institucioni;	6.3. Title, type and structure of approved qualifications that can be given (issued) by the institution;	6.3. Naziv, vrsta i struktura odobrenih kvalifikacija kojima se može dati (izdavati) od strane institucije

6.4. Kohëzgjatjen e periudhës së aprovimit apo akreditimit;	6.4. Duration of approval or accreditation;	6.4. Trajanje odobrenja ili akreditaciju
6.5. Kushtet (nëse kërkohet) e bashkangjitura për akreditim.	6.5. Attached conditions (if required) for accreditation.	6.5. Uslovi (ako je potrebno) priloženi za akreditaciju.
7. Çdo palë aplikuese ka të drejtë të tërheq aplikacionin para përpilimit të Raportit final të vlerësimit nga ekipi i ekspertëve. Ata mund të ridorëzojnë aplikacionin e tyre në një datë tjetër, duke paguar tarifën e një aplikimi të ri.	7. Each applicant party has the right to withdraw its application before the final report of evaluation by the team of experts. They can re-submit their application later by paying the fee for the new application.	7. Svaka stranka koja aplicira ima pravo da povuče prijavu pre sastavljanja finalnog izveštaja evaluacije ekspertskog tima. Oni mogu ponovo da podnesu zahtev kasnije uplatom takse za novi zahtev.
Neni 18 **Taksat dhe pagesat**	**Article 18** **Taxes and fees**	**Član 18** **Takse i isplate**
1. Taksat dhe pagesat për validimin e kualifikimeve/moduleve:	1. Taxes and fees for validation of qualifications / modules:	1. Porezi i isplate za validaciju kvalifikacija / modula:
1.1. Shpenzimet e procesit të validimit të kualifikimit/modulit, duke përfshirë edhe të gjitha shpenzimet për ekspertë, mbulohen nga vet aplikuesi për validim;	1.1. Validation process costs of qualification / module, including all expenses for experts, are covered by the applicant itself for validation.	1.1. Troškovi procesa validacije kvalifikacije / modula, uključujući sve troškove za eksperte, snosi podnosilac zahteva za validaciju.
1.2. AKK bën llogaritjen paraprake për shpenzimet e procesit të validimit pas aprovimit të aplikacionit nga KD dhe e njofton me kohë aplikuesin;	1.2. NQA makes the preliminary calculations of the validation process costs after the approval of the application by the SC notifies the applicant in time.	1.2. NAK vrši predračun troškova procesa validacije nakon usvajanja zahteva od strane US i blagovremeno obaveštava podnosioca zahteva.
1.3. Shpenzime për validim të kualifikimit/modulit bazohen në madhësinë	1.3. Expenses for validation of qualification / module are based on the size	1.3. Troškovi za validaciju kvalifikacije/ modula baziraju se na veličini modula /

e modulit/kualifikimit bazuar në kredi.	of the module / qualification according to credits.	kvalifikacije na osnovu kredita.
2. Shpenzimet për shqyrtimin e aplikacionit për validim dhe dokumentacionit përcjellës janë:	2. Costs for the review of the application for validation and accompanying documentation are:	2. Troškovi za razmatranje zahteva za validaciju i prateće dokumentacije su:
2.1. Tarifa administrative themelore..... 50 (pesëdhjetë) €;	2.1.Basic administrative fee ..... 50 (fifty) Euros	2.1. Euro Osnovna administrativna taksa ..... 50 (pedeset) Evra.
2.2. Validimi i kualifikimit/modulit për kredi.....2 (dy) €;	2.2.Validation of qualification / module for credit ..... 2 (two) Euros	2.2. Validacija kvalifikacije / modula za kredite ..... 2 (dva) €.
2.3. Validimi i kualifikimit/modulit bazuar në standarde kombëtare për kredi.....1.20 (një pikë njëzetë) €;	2.3.Validation of qualification / module based on national standards for credits.....1.20 (one point twenty) Euros.	2.3. Validacija kvalifikacija / modula na osnovu nacionalnih standarda za kredite ..... 1.20 (jedan i dvadeset) €.
2.4. Rivalidimi i kualifikimit..... 1 (një) €.	2.4. Re-validation of qualification..... 1 (one) Euro	2.4. Revalidacija kualifikacije..... 1 (jedan) €.
3. Taksat dhe pagesat për akreditimin e institucioneve:	3. Fees and payments for the accreditation of institutions:	3. Takse i isplate za akreditaciju institucija:
3.1. Shpenzimet e procesit të akreditimit të institucioneve të arsimit dhe aftësimit, duke përfshirë edhe të gjitha shpenzimet për ekspertë, mbulohen nga vet institucioni aplikues për akreditim;	3.1. The cost of accreditation process of vocational education and training institutions, including all expenses for experts, are covered by the institution applying for accreditation.	3.1. Troškovi procesa akreditacije institucija obrazovanja i obuke, uključujući sve troškove eksperata, snosi institucija koja aplicira za akreditaciju.
3.2. AKK bën llogaritjen paraprake për shpenzimet e procesit të akreditimit pas aprovimit të aplikacionit nga KD dhe e	3.2. NQA makes the preliminary calculations of the accreditation process costs after the approval of the application	3.2. NAK vrši predračun troškova procesa akreditacije nakon odobrenja zahteva od strane upravnog saveta i blagovremeno

njofton me kohë institucionin.	by the SC and notifies the applicant institution in time.	obaveštava instituciju.
4. Shpenzimet për shqyrtimin e aplikacionit për akreditim dhe dokumentacionit përcjellës bazuar në funksionin e institucionit janë:	4.Costs of the application review for accreditation and accompanying documentation based on the function of the institution are:	4. Troškovi za razmatranje zahteva i prateće dokumentacije za akreditaciju na osnovu funkcije institucije su:
4.1. Akreditimi fillestar i institucionit që ofron, vlerëson dhe certifikon kualifikime..... 600 (gjashtëqind) €;	4.1.Initial accreditation of the institution that provides, evaluates and certifies qualifications ..... 600 (six hundred) Euros	4.1.Početna akreditacija ustanove koja nudi, ocenjuje i sertifikuje kvalifikacije ..... 600 (šest stotina) evra
4.2. Akreditimi fillestar i institucionit që ofron por nuk vlerëson dhe certifikon kualifikime ..... 500 (pesëqind) €;	4.2.The initial accreditation of the institution that provides but does not evaluates and certifies qualifications .....500 (five hundred) Euros	4.2. Početna akreditacija institucije koja nudi, ali ne procenjuje i sertifikuje kvalifikacije ..... 500 (pet stotina) €.
4.3. Akreditimi fillestar i institucionit që vlerëson dhe certifikon por nuk ofron kualifikime..... 500 (pesëqind) €;	4.3.Initial accreditation of the institution that evaluates and certifies but does not provide qualifications ..... 500 (five hundred) Euros	4.3.Početna akreditacija institucije koja ocenjuje i sertifikuje, ali ne daje nikakve kvalifikacije ..... 500 (pet stotina) €.
4.4. Riakreditimi i institucionit që ofron, vlerëson dhe certifikon kualifikime..... 300 (treqind) €;	4.4. Re-accreditation of the institution that provides evaluates and certifies qualifications..... 300 (three hundred) Euros	4.4.Reakreditaciju ustanove koja obezbedjuje, ocenjuje i sertifikuje kvalifikacije ..... 300 (tri stotine) €.
4.5. Riakreditimi i institucionit që ofron por nuk vlerëson dhe certifikon kualifikime ..... 200 (dyqind) €;	4.5. Re-accreditation of the institution that provides but does not evaluates and certifies qualifications	4.5.Reakreditacija ustanove koja obebeđuje, ali ne procenjuje i ne overava kvalifikacije

4.6. Riakreditimi i institucionit që vlerëson dhe certifikon por nuk ofron kualifikime..... 200 (dyqind) €.	..... 200 (two hundred) Euros 4.6. Re-accreditation of the institution that evaluates and certifies but does not provide qualifications ..... 200 (two hundred) Euros	.....200 (dve stotine) €. 4.6. Reakreditacija ustanove koja procenjuje i sertifikuje, ali ne nudi kvalifikacije .... 200 (dve stotine) €.
5. Institucioni që ofron kualifikime të njëjta në disa lokacione, do të ngarkohet nga 250 (dyqind e pesëdhjetë) € shtesë për secilin lokacion. Me rastin e riakreditimit do të ngarkohet me 100 (njëqind) € shtesë për secilin lokacion.	5. The institution that provides same qualifications in few locations, shall be additionally charged with 250 (two hundred fifty) Euros for each location. In case of re-accreditation, shall be additionally charged with 100 (one hundred) € for each location.	5. Institucija koja nudi iste kvalifikacije u drugim lokacijama, se naplaćuje po 250 dodatno (dve stotine pedeset) za svaku lokaciju. Kod reakreditacije naplaćuje se dodatno po 100 (sto) € za svaku lokaciju.
6. Institucionet janë të obliguara që të dorëzojnë dëshminë mbi pagesën e shpenzimeve të procesit më së largu një javë pas pranimit të njoftimit për shpenzimet e procesit nga AKK.	6. Institutions are obliged to submit proof of having paid the cost of the process no later than one week after receiving the notice from the NQA regarding the cost of the process.	6. Institucije su dužne da dostave dokaz o uplati troškova procesa najkasnije nedelju dana nakon prijema obaveštenja za troškove procesa od strane NAK-a.
7. Në rast se një institucion e tërheqë aplikacionin para vizitës së grupit të ekspertëve, atij do t'i kthehen 50% të mjeteve të paguara në llogari të shpenzimeve të procesit.	7. In case if an institution withdraws its application before the visit of the expert team, the institution shall be reimbursed with 50 % of the paid funds on behalf of the process costs.	7. U slučaju da ustanova povuče svoj zahtev pre posete ekspertske grupe 50 % od uplaćenih sredstava za troškove procesa biće vraćena instituciji.
8. Institucionet e akredituara fitimprurëse do t'i paguajnë AKK shumën prej 1 (një) € për çdo kandidat në emër të taksave për akreditim, me rastin e vërtetimit të certifikatave/diplomave nga AKK.	8. Profitable accredited institutions shall pay to NQA the amount of 1 (one) Euro for each candidate on behalf of accreditation fees, when verifying certificates / diplomas by NQA.	8. Akreditovana profitna institucija će platiti NAK-u iznos od 1 (jedan) € za svakog kandidata u ime poreza za akreditaciju za overavanju sertifikata / diplome od NAK-a.

9. Institucionet e akredituara jofitimprurëse janë të liruara nga taksa e akreditimit për kandidatë. Këto institucione duhet të sjellin dëshmi në AKK (certifikatën për statusin e benificuar publik).	9. Non-profitable accredited institutions are exempt from the accreditation fees for candidates. These institutions shall provide evidences to the NQA (certificate public beneficiary status).	9. Akreditovane neprofitne institucije su oslobođene od poreza na dobit za akreditaciju kandidata. Ove institucije moraju da dostave dokaz NAK-u (potvrda statusa za javne benficije).
10. Pagesat për angazhimin e ekspertëve në procesin e validimit dhe akreditimit:	10. Payments for hiring experts in the process of validation and accreditation:	10. Uplate za angažovanje stručnjaka u proces validacije i akreditacije:
10.1. Për ekspert vendorë, institucionet duhet paguar 100 (njëqind) €, për një ditë pune;	10.1. For local experts, institutions should pay 100 (one hundred) Euros per working day.	10.1. Za lokalne stručnjake institucije treba da plate 100 (sto) € za radni dan.
10.2. Për ekspert nga rajoni, institucionet duhet paguar 200 (dyqind) €, për një ditë pune;	10.2. For experts from the region, institutions shall pay 200 (two hundred) Euros per working day.	10.2. Za stručnjaka iz regiona, institucije moraju da plate 200 (dve stotine) € za radni dan.
10.3. Për ekspert ndërkombëtar institucionet duhet paguar 400 (katërqind) €, për një ditë pune.	10.3. For international experts, institutions shall pay 400 (four hundred) Euros per working day.	10.3. Za medjunarodnog stručnjaka institucije treba da plate 400 (četiri stotine) € za radni dan.
11. Kohëzgjatja për angazhimin e ekspertëve për akreditimin e institucionit për një kualifikim përfshin:	11.Duration for hiring experts for accreditation of the institution for a qualification includes:	11. Vreme trajanja angažovanja stručnjaka za akreditaciju institucija za obuku obuhvata:
11.1. Një ditë pune për shqyrtimin e aplikacionit, raportit të vetvlerësimit dhe dokumentacionit shtesë;	11.1. One working day to review an application, self-assessment report and additional documentation.	11.1. Jedan radni dan za razmatranje zahteva, izveštaja samoprocene i dodatne dokumentacije;
11.2. Një ditë pune për vizitë në	11.2.One working day to visit an	11.2. Jedan radni dan za posetu instituciji;

institucion;	institution,	
11.3. Një ditë pune për përpilimin e raportit të vlerësimit;	11.3. One working day to draft the evaluation report.	11.3. Jedan radni dan za pripremu izveštaja o evaluaciji.
11.4. Për çdo lokacion shtesë të institucionit aplikues, shtohet një ditë pune për vizitën në atë lokacion.	11.4. For each additional location of the applicant institution, a working day is added for visiting that location.	11.4. Za svaku dodatnu lokaciju institucije koja aplicira, dodaje se po jedan radni dan za posete te lokacije.
12. AKK rezervon të drejtën që varësisht nga madhësia e kualifikimit/modulit ose institucionit të shtoj ditët e punës të ekspertëve për shqyrtimin e aplikacionit, raportin e vetvlerësimit dhe dokumentacionit shtesë.	12. NQA reserves the right depending on the size of the qualification / module or institution to add working days of experts for the review of the application, self-assessment report and additional documentation.	12. NAK zadržava pravo u zavisnosti od veličine kvalifikacije / modula ili institucije da dodaje radne dane stručnjaka za obradu aplikacije, izveštaja samoprocene i dodatne dokumentacije.
13. Nëse institucioni është i akreditуar me kushte, vizita për rishikimin e kushteve paguhet nga ana e institucionit të akreditуar në lartësi prej një ditë pune për ekspertët e angazhuar.	13. If the institution is accredited on condition, the visit to review the conditions is paid by the accredited institution at the amount of one working day for the experts engaged.	13. Ako je ustanova akreditovana sa uslovima, poseta za preispitivanje uslova su plaćene od strane akreditovane institucije u iznosu od jednog radnog dana za stručnjaka koji se angažuje.
14. Nëse institucionit aplikues i është dhënë afat kohor për plotësimin e kushteve, vizita për rishikimin e kushteve paguhet nga ana e institucionit aplikues në lartësi prej një ditë pune për ekspertët e angazhuar.	14. If the applicant institution is given a deadline to fulfil the conditions, the visit to review the conditions is paid by the applicant institution at the amount of one working day for the experts engaged.	14. Ako podnosilac prijave ustanova daje rok za ispunjenje uslova, posetu za preispitivanje uslova plaća se od strane podnosioca zahteva institucije u iznosu od jednog radnog dana za stručnjake koji su angažovani.
Neni 19 **Certifikata e validimit dhe akreditimit**	**Article 19** **Validation and accreditation certificate**	**Član 19** **Sertifikat validacije i akreditacije**
Certifikata e validimit të kualifikimit dhe	Certificate of validation of the qualification	Sertifikat validacije kvalifikacije i akreditacije

akreditimit të institucionit lëshohet nga AKK.	and accreditation of an institution is issued by NQA.	institucije se izdaje od strane NAK-a.
Neni 20 **E drejta për ankesë**	**Article 20** **Right to Appeal**	**Član 20** **Pravo na žalbu**
1.Institucioni aplikues ka të drejtë të paraqesë ankesë kundrejt vendimit të KD të AKK.	1. The applicant institution has the right to appeal against the SC decision of the NQA.	1. Institucija koja aplicira ima pravo žalbe protiv odluke Upravnog saveta NAK-a.
2.Ankesa në rastin e parë mund të paraqitet dhe shqyrtohet tek KD i AKK e me pas tek gjykata apo autoritetet tjera kompetente.	2. The complaint in the first case can be submitted and discussed at the SC of NQA and afgter that, at a court or other competent authorities.	2. Žalba u prvom slučaju može biti predstavljena i razmatrana na sastanku Upravnog saveta NAK-a a posle u sudu ili drugim nadležnim organima.
3.Ankesa mund të paraqitet 15 ditë pas lëshimit të vendimit të KD të AKK.	3. The complaint can be submitted 15 days after the issuance of the SC decision of NQA.	3. Žalbe mogu podneti 15 dana od dana donošenja odluke US NAK-a.
4.Nuk mund të përdoren dëshmi të reja për të apeluar vendimin e validimit apo akreditimit. Nëse ka informata apo dëshmi të reja të cilat nuk janë paraqitur më parë, për institucionin aplikues do të jetë e nevojshme që ta përgatisin një aplikacion të ri për validim apo akreditim.	4. New evidence cannot be used to appeal on the decision of the validation or accreditation. If there is new information or evidence, which were not submitted before, the applicant institution shall be required to prepare a new application for validation or accreditation.	4. Novi dokazi se ne mogu koristiti da se žali protiv odluke validacije ili akreditacije. Ako postoje nove informacije ili koje nisu prethodno predstavljene, institucija koja aplicira u tom slučaju mora pripremiti novu aplikaciju za validaciju ili akreditaciju.
Neni 21 **Publikimet e rezultateve të procesit të validimit apo akreditimit**	**Article 21** **Publication of results of the validation or accreditation process**	**Član 21** **Najavljivanje rezultata sa procesa validacije ili akreditacije**
1. Të gjitha palët e përfshira gjatë procesit të validimit dhe akreditimit duhet t'i trajtojnë të gjitha informatat në mënyrë konfidenciale.	1. All parties involved in the process of validation and accreditation should treat all the information in a confidential manner.	1. Sve stranke koje su uključene u procesu validacije ili akreditacije obavezne su da tretiraju informacije na verodostojnom načinu.
2. AKK duhet të publikojë në faqen e saj të	2. NQA should publish on its website the SC	2. NAK u svojoj webstranici mora

internetit, vendimet e KD të AKK dhe raportet e vlerësimit të ekspertëve, por vetëm pasi që janë shqyrtuar ankesat eventuale kundër vendimeve të nxjerra.	decisions of NQA and evaluation reports of experts, but only after reviewing possible appeals against made decisions.	publikovati svoje odluke i izveštaje procenjivanja ali samo nakon razmatranja moguće žalbe spram odnosnih odluka.
Neni 22 **Kohëzgjatja e aprovimit të kualifikimit apo akreditimit të institucionit**	**Article 22** **Duration of the approval of the qualification or accreditation of an institution**	**Član 22** **Vreme trajanja odobrenja kvalifikacije ili akreditacije institucije**
1. Kohëzgjatja e procesit të aprovimit apo akreditimit është maksimum deri në 3 (tre) vite në rastin e parë.	1. Duration of approval or accreditation process is a maximum of 3 (three) years in the first case.	1.Vreme trajanja odobrenja kvalifikacije ili akreditacije institucije je od maksimalnih 3 (tri) godina u prvom slučaju.
2. Institucionet e akredituara që ofrojnë arsim formal duhet të dorëzojnë në AKK raportin vjetor të vetëvlerësimit në fund të çdo viti akademik, ndërsa institucionet e akredituara që ofrojnë arsim joformal duhet të dorëzojnë në AKK raportin vjetor të vetëvlerësimit në fund të çdo viti kalendarik.	2. Accredited institutions, which provide formal education, must submit their annual self-assessment report to the NQA at the end of each academic year, while accredited institutions, which provide non-formal education, must submit their annual self-assessment reports to the NQA at the end of each calendar year.	2. Od akreditovanih institucija koje nude formalno obrazovanje zahteva se da u NAK-u podnesu godišnji izveštaj samoprocene pri kraju svake akademske godine, a akreditovane institucije koje nude neformalno obrazovanje treba da podnesu NAK-u godišnji izveštaj samoprocene na kraju svake kalendarske godine.
3. Institucionet e akredituara janë të obliguara që ta njoftojnë me shkrim AKK për të gjitha ndryshimet e bëra, duke përfshirë:	3. Accredited institutions are obliged to notify in writing the NQA on all changes made, including:	3.Akreditovane institucije obevezne su da obeveste NAK oko svih izvršenih promena, uključujući:
3.1. Ndryshimin e pronësisë të institucionit;	3.1. Change of the institution's ownership,	3.1. Promena vlasništva institucije,
3.2. Ndryshimin e emërtimit të institucionit;	3.2. Change of the institution's name,	3.2. Promena naziva institucije,

3.3. Ndryshimet e stafit udhëheqës të institucionit;	3.3. Changes of the institution's managing staff,	3.3. Promena ključnih kadrova institucije
3.4. Ndërrimin e koordinatorëve për sigurim të cilësisë;	3.4. Replacement of quality assurance coordinators,	3.4. Promena kordinatora za obezbeđenje kvaliteta
3.5. Ndryshimet e kontratave të stafit;	3.5. Changes to staff contracts,	3.5. Promene ugovora osoblja,
3.6. Pengesat që hasen në përmbushjen e standardeve të cilësisë;	3.6. Obstacles encountered in meeting quality standards,	3.6. Prepreka suočene tokom udovoljavanja standarda kvaliteta,
3.7. Ndonjë procedurë ligjore kundër institucionit apo stafit të tij.	3.7. Any legal procedure against the institution or its staff.	3.7. Izvesnu zakonsku proceduru protiv institucije ili osoblja.
Neni 23 **Revokimi / tërheqja e validimit apo akreditimit**	**Article 23** **Cancellation / withdrawal of validation or accreditation**	**Član 23** **Oduzimanje/opozivanje validacije ili akreditacije**
1. AKK ka të drejtën e rezervuar që të inspektojë institucionet e akredituara në çdo kohë me ose pa paralajmërim.	1. NQA has the reserved right to inspect the accredited institutions at any time with or without prior notice.	1. NAK ima rezervisano pravo za inspekciju akreditovanih institucija u bilo koje vreme bez prethodnog obaveštenja.
2. AKK mund ta rishqyrtoj akreditimin e dhënë në çdo kohë dhe si rezultat i kësaj mund ta tërheq vendimin për akreditimin e institucionit apo kualifikimin e aprovuar.	2. NQA may review a given accreditation at any time and as a result, can withdraw its decision for the accreditation of an institution or the approved qualification.	2. NAK može preispitati datum akreditaciju u bilo koje vreme i kao rezultat toga može opozvati odluku akreditovanja institucije ili odobrene kvalifikacije.
3. Vendimi mbi akreditimin apo aprovimin mund të tërhiqet edhe në rastet ku përcaktohet se pala aplikuese ka dorëzuar informata të	2. The decision on the accreditation or approval may be withdrawn also in cases when it is determined that the applicant party has	3. Odluka o akreditovanju ili odobrenju može se povući i u slučaju kada se uvidi da je kandidat stranka podnela neistinite informacije

pavërteta apo dokumentacion i cili mund të ketë ndikuar në procesin e dhënies së aprovimit apo akreditimit.	submitted false information or documentation that might have influenced the process of granting approval or accreditation.	ili dokumentaciju koje su mogle uticati na procesima donošenja odluke odobrenja ili akreditovanja.
Neni 24 **Dispozitat shfuqizuese**	**Article 24** **Repealing provisions**	**Član 24** **Vansnažne odredbe**
Me hyrjen në fuqi të këtij UA, shfuqizohet UA nr. 29/2014 i dt.18.08.2014, Kriteret dhe procedurat për validimin dhe aprovimin e kualifikimeve kombëtare dhe akreditimin e institucioneve që ofrojnë kualifikime në Kosovë.	With entry into force of this AI, is repealed AI no. 29/2014 of the date 18.08.2014, Criteria and procedures for the validation and approval of national qualifications and accreditation of institutions which provide qualifications in Kosova	Stupanjem na snagu ove AU stavlja se van snage AU br. 29/2014 dana 18.08.2014, Kriterije i procedure o validizaciju i usvajanje nacionalnih kvalifikacija i akredotavnja institucija koje pružaju kvalifikacije na Kosovu.
Neni 25 **Shtojcat**	**Article 25** **Appendices**	**Clan 25** **Dodaci**
Pjesë e këtij UA janë shtojcat 1 dhe 2.	Part of this AI are appendices 1 and 2	Dodatak ove AU su dodatak 1 i 2.
SHTOJCA 1. PËRKUFIZIMET E TERMEVE TË PËRDORURA NË KËTË DOKUMENT	**ANNEX 1. DEFINITIONS OF TERMS USED IN THIS DOCUMENT**	**DODATAK 1. DEFINICIJA UPOTREBLJENIH IZRAZA O OVOM DOKUMENTU**
Termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:	The following terms have the following meanings:	Dolenavdeni izrazi imaju sledeći značaj:
"Akreditimi"; nënkupton procesin përmes të cilit Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve (AKK), i themeluar mbi Ligjin mbi Kualifikimet Kombëtare (nr. 03/L-060),	**"Accreditation"** means the process by which the National Qualifications Authority (NQA), established by the National Qualifications Law (no. 03/L-060) defines the institutions that	**"Akreditacija"** podrazumeva proces preko kojeg Nacionalni autoritet za kvalifikacije (NAK), osnivan se prema Zakonu o nacionalnim kvalifikacijama (br. 03/Z-060),

përcakton institucionet që vlerësojnë kandidatët dhe lëshojnë certifikata dhe diploma (institucionet e vlerësimit) dhe çdo organ tjetër që kryen funksione të tjera në emër të AKK. Institucionet e akredituara duhet të jenë objekt i monitorimit dhe auditimit nga AKK.	evaluates candidates and issue certificates and diplomas (evaluation institutions) and any other body that performs other functions on behalf of NQA. Accredited institutions must be subject to monitoring and auditing by NQA.	određuje institucije koje procenjuju kandidate i izdavaju sertifikacije i diplome (institucije procenjivanja) i bilo koji drugi organ koji vrši druge funkcije u ime NAK-a. Akreditovane institucije moraju biti subjekat nadgledanja i revizije od strane NAK-a.
"Aprovimi"; nënkupton procesin përmes të cilit Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve, i themeluar me këtë ligj, njeh kualifikimet. Aprovimi jepet për një periudhë të caktuar dhe në fund të kësaj periudhe, kualifikimi duhet ti nënshtrohet riaprovimit. Aprovimi do të lëshohet vetëm pas procesit të përfundimit të suksesshëm të procesit të validimit.	**"Approval"** means the process by which the National Qualifications Authority, established by the law acknowledges qualifications. Approval is granted for a specified period and at the end of this period, the qualification should be subject to re-approval. Approval shall be issued only after the process of validation is successfully completed.	**"Odobrenje"** podrazumeva proces preko kojeg nacionalni autoritet za kvalifikacije, osnivan prema odnosnim zakonom, priznaje kvalifikacije. Odobrenje se daje na određeno vreme nakon ćega, kvalifikacija mora biti subjekat ponovnog odobrenja. Odobrenje biće dato samo nakon procesa uspešnog završenja procesa validacije.
"Vlerësimi"; nënkupton proceset, përfshirë provimet dhe testet, që shfrytëzohen për të mbledhur, interpretuar dhe vlerësuar dëshminë në mësim të individit. Vlerësimi për kualifikime mund të kryhet vetëm nga institucionet ose organizatat e aprovuara nga AKK për këtë qëllim dhe të njohura si institucione të vlerësimit.	**"Evaluation"** means the processes, including examinations and tests, which are used to collect, interpret and evaluate evidence of individual learning. The evaluation of qualifications can be done only from institutions or approved organizations by the NQA for this purpose and known as evaluation institutions.	**"Procenjivanje"** podrazumeva procese, uključujući ispite i testiranje, koji se koristi sa prikupljanje, tumačenje i procenu dokaza nastave pojedinca. Procena za kvalifikacije može se izvršiti samo od institucije ili organizacije odobrene od strane NAK-a za ove ciljeve i poznate kao institucije procenjivanja.
"Kandidati"; për kualifikim, është çdo person, që kërkon të certifikohet për të arriturat në mësim të përvetësuara qoftë nëpërmjet mësimit formal, joformal ose atë informal.	**"Candidate"** for qualification, is every person seeking to be certified on learning achievements, acquired either through formal, non-formal or informal education.	**"Kandidat"** za kvalifikaciju, je svaka osoba, koja traži sertifikaciju za postignuća nastave bilo preko formalne, neformalne ili informalne nastave.

"Certifikata"; është një dokument zyrtar, që dëshmon përfundimin e një kursi, programi të arsimit ose aftësimit apo përmbushjen e kërkesave nga një individ për kualifikim si dhe evidenton përfundimin e pjesshëm të një kualifikimi.	**"Certificate"** is an official document that proves completion of a course, education or training program or meeting the requirements of qualification by an individual, as well records partial completion of a qualification.	**"Svedočanstvo"** je zvanični dokument, koji svedoći završenje kursa, programa nastave ili stručnog osposobljenja ili udovoljenje zahtreva od strane pojedinaca za kvalifikaciju kao i svedoći delimičan završetak kvalifikacije.
"Certifikimi"; është procesi i njohjes së të arriturave të kandidatëve për kualifikim nëpërmjet dhënies së certifikatës ose diplomës.	**"Certification"** is the process of recognizing candidate achievements for qualification by issuing certificate or diploma.	**"Sertifikacija"** je proces priznavanja postignuća kandidata za kvalifikaciju preko davanja sertifikacije/svedočanstva ili diplome.
"Kompetenca"; është aftësia për t'i kryer aktivitetet kundrejt standardeve të kërkuara duke përdorur njohuri të duhura praktike dhe teorike, shkathtësi kreative dhe praktike.	**"Competence"** is the ability to conduct activities towards required standards by using appropriate practical and theoretical knowledge, creative and practical skills.	**"Nadležnost"** je veština izvršenja aktivnosti shodno zahtevanim standardima koristeći podesno praktično i teoretsko znanje kao i kreativne i praktične sposobnosti.
"Pajtueshmëria"; nënkupton pajtimin me kërkesat që caktohen me këtë ligj dhe me rregulloret e nxjerra nga Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve.	**"Compliance"** means reconciliation to the requirements defined by this law and regulations issued by the National Qualification Authority.	**"Saglasnost"** podrazumeva usklađenje sa zahtevima koji su određeni zakonom i regulacijama nacionalnog autoriteta za kvalifikacije.
"Krediti"; është një vlerë numerike që i jepet kualifikimit ose pjesëve të kualifikimit dhe që paraqet vëllimin e të mësuarit të nevojshëm për të arritur kualifikimin ose një pjesë të kualifikimit. Kreditë mund të akumulohen gjatë një kualifikimi ose mund të transferohen në mes kualifikimeve ose sistemeve të kualifikimit. Në kornizën KEK/KKK për arsimin e lartë të	**"Credit"** is a numerical value given to qualification or parts of qualification, and that represents the volume of necessary learning to achieve a qualification or part of qualification. Credits can be accumulated during a qualification or may be transferred through qualifications or qualification systems. In the EQF / NQF for higher education	**"Krediti"** je brojčana vrednost data kvalifikaciji ili delu kvalifikacije, i predstavlja obim nastave potrebne za postizanje kvalifikacije ili dela kvalifikacije. Krediti se mogu akumulirati tokom jedne kvalifikacije ili se mogu prenositi između kvalifikacija ili sistema kvalifikacije. U okviru KEK/NOK za visoko obrazovanje izrađeno od NAK, jedan bod je dat za svakih

përvetësuar nga AKK, një kredi jepet për çdo 25-30 orë të mësimit. Informata shtesë janë dhënë në Udhëzimin administrativ mbi implementimin e ECTS në Kosovë (14/2008). Kjo qasje nuk është përvetësuar ende nga Korniza Evropiane e Kualifikimeve për mësim gjatë gjithë jetës.	adopted by the NQA, a credit is given for every 25-30 hours of learning. Additional informations are provided in the Administrative Instruction on the implementation of ECTS in Kosova (14/2008). This approach has not been adopted yet by the European Qualification Framework for lifelong learning.	25-30 sata nastave. Dopunske informacije nanete su u administrativnoj uredbi o sprovođenju ECTS na Kosovu (14/2008). Ovaj pristup nije još uvek prihvaćen od Evropskog ovkira za kvalifikacije za celoživotno učenje.
"KAAP"; është Këshilli i Kosovës për Arsim dhe Aftësim Profesional. Është themeluar me Ligjin mbi Arsim dhe Aftësim Profesional (Ligji nr. 02/L-42, i aprovuar me 25 prill 2006). Pjesa kryesore e mandatit të tij është të rekomandoj standardet dhe përmbajtjen profesionale për profilet në të cilat duhet të bazohen në programet formale të arsimit dhe kualifikimet profesionale të cilat duhet të përfshihen në Kornizën e Kualifikimeve Kombëtare.	**"VETC"** is Kosova Council for Vocational Education and Training. It's established by the Law on Vocational Education and Training (Law no. 02/L-42, approved on 25 April 2006). The main part of its mandate is to recommend standards and professional contents for profiles, in which should be based in formal education programs and vocational qualifications which must be included in the National Qualification Framework.	**"KSSOO"** je savet Kosova za obrazovanje i stručno osposobljavanje. Osnivan je prema Zakonu o obrazovanju i stručnom osposobljavanju (zakon br. 02/Z-42, odobrenom 25 aprila 2006). Glavni deo mandata je donošenje preporuka za standarde i za profesionalni sastav profila koje se osnivaju prema programu za formalno obrazovanje i stručno osposobljavanje koje treba uključiti u nacionalnom okviru za kvalifikacije.
"Diploma"; nënkupton dokumentin që jepet pas përfundimit të një programi ekstensiv të arsimit.	**"Diploma"** means a document issued after the completion of an extensive education program.	**"Diploma"** podrazumeva dokumenat koji se daje nakon završenja produženog programa obrazovanja.
"Korniza Evropiane e Kualifikimeve" (KEK); aludon në kornizën e Bashkimit Evropian, që ofron pikë të përbashkët referimi për nivelet dhe përshkrimet e kualifikimit, duke mundësuar ndërlidhjen dhe komunikimin në mes të kornizave të ndryshme kombëtare.	**"European Qualification Framework"** (EQF) refers to the framework of the European Union, that provides a common reference point for levels and qualification descriptions, enabling interconnection and communication between different national frameworks.	**"Evropski okvir kvalifikacija" (EOK)** aludira na okvir Evropske Unije, za zajedničkim referentnim tačkama za nivoe i opis kvalifikacija, omogučavajući međupovezanost i komunikaciju između različitih nacionalnih kvalifikacija.

"Arsimi formal"; nënkupton programet e aprovuara të arsimit, që ofrohen në institucionet e licencuara të arsimit dhe që përdorin planprogramin që nxirret nga Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë (MASHT).	**"Formal education"** means approved education programs that are provided in licensed education institutions, which are using curricula adopted by the Ministry of Education, Science and Technology (MEST).	**"Formalno obrazovanje"** podrazumeva odobrene obrazovne programe, koji se nude u licenciranim institucijama obrazovanja koristeći plan program ministarstva obrazovanja, nauk i tehnologije.
"Arsimi i lartë"; nënkupton nivelet e arsimit të rregulluara nga Ligji për Arsimin e Lartë (2003/14).	**"Higher education"** means education levels regulated by the Law on Higher Education (2003/14).	**"Visoko obrazovanje"** podrazumeva nivoe obrazovanja regulisane prema Zakonu o visokom obrazovanju (2001/14).
"Arsimi joformal"; i referohet të nxënit tjetër, jashtë atij që ofrohet nëpërmjet programeve të përshkruara në përkufizimin "arsimi formal" në këtë ligj.	**"Nonformal Education"** refers to other learning beside the one that is provided through the programs described in the definition of "formal education" in this law.	**"Neformalno obrazovanje"** upućuje se drugoj nastavi, van svega toga što pokriva definicija programa "formalnog obrazovanja" prema odnosnom zakonu.
"Arsimi informal"; është të nxënit, që rezulton nga aktivitetet e jetës së përditshme të ndërlidhura me punën, familjen apo kohën e lirë.	**"Informal education"** is learning, which results from daily life activities related to work, family or leisure.	**"Informalno obrazovanje"** je učenje, koje rezultira sa aktivnosti svakodnevnice povezano sa radom, porodicom ili slobodnom vremenom.
"AAK"; është Agjencioni i Akreditimit të Kosovës, i cili është përgjegjës dhe bartës i procesit të akreditimit të institucioneve të arsimit të lartë në Kosovë, e themeluar sipas nenit 4.3 nga Ligji për Arsimin e Lartë (2003/14).	**"KAA"** is the Kosova Accreditation Agency, which is responsible and holder of the accreditation process of higher education institutions in Kosova, established in accordance to the Article 4.3 of the Law on Higher Education (2003/14).	**"AAK"** je Agencija za akreditaciju Kosova, odgovorna i nositelj procesa akreditovanja institucija visokog obrazovanja na Kosovu, osnivana prema članu 4.3. zakona za visoko obrazovanje (2003/14).
"Nivelet"; e kualifikimit, janë nivele të caktuara brenda hierarkisë së Kornizës Kombëtare të Kualifikimeve– nivelet dallohen	**"Levels"** of qualification, are certain levels within the hierarchy of the National Qualification Framework – levels are	**"Nivoi"** kvalifikacija, su nivoi određeni unutar hijerhije nacionalnog okvira za kvalifikacije – nivoi se razlikuju prema složenošću, dubini i

sipas rritjes së ndërlikueshmërisë, thellësisë dhe pavarësisë në të mësuar.	distinguished by the increasing complexity, depth and independence in learning.	nezavisnošću učenja.
"Përshkruesit e niveleve"; janë një grup i kritereve që përshkruajnë rezultatet e mësimit, për të përcaktuar nivelin e kualifikimit.	**"The level descriptors"** are a group of criteria, describing learning outcomes, in order to determine the level of qualification.	**"Deskriptori nivoa"** predstavljaju grupu kriterijuma, koja opisuju reultate nastave/učenja da bi odredili nivo kvalifikacije.
"Dhënia e licencës"; është një proces me të cilin Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë aprovon veprimin e ligjshëm të institucioneve private arsimore në Kosovë dhe siguron se ato pastaj operojnë në përputhje me ligjet e Kosovës.	**"License issuance"** is a process by which the Ministry of Education, Science and Technology approves the legal action of private education institutions in Kosova and ensures that they operate in accordance with the laws of Kosova.	**"Davanje licence"** je preoces preko kojeg ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije odobrava zakonsku delatnost privatnih obrazovnih institucija na Kosovu i obezbeđuje da odnosne institucije deluju u skladu sa zakonima Kosova.
"Mësimi gjatë gjithë jetës"; përfshin të gjitha aktivitetet e mësimit, që realizohen gjatë tërë jetës për zhvillimin e njohurive, kompetencave dhe kualifikimeve.	**"Lifelong learning"** includes all learning activities undertaken throughout life for the development of knowledge, competencies and qualifications.	**"Celoživotno učenje"** obuhvata sve aktivnosti učenja, koje se ostvaraje tokom celog života za razvoj znanja, sposobnosti i kvalifikacija.
"Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve (AKK)"; është agjenci e themeluar për të zhvilluar Kornizën Kombëtare të Kualifikimeve dhe për të rregulluar sistemin kombëtar të kualifikimeve.	**"National Qualification Authority (NQA)"** is an agency established to develop National Qualification Framework and to regulate national qualification system.	**"Nacionalni autoritet za kvalifikacije"** (NAK) je agencija uspostavljena za razvoj nacionalnog okvira za kvalifikacije i za regulisanje nacionalnog sistema za kvalifikacije.
"Korniza Kombëtare e Kualifikimeve (KKK)"; është mekanizëm kombëtar për klasifikimin e kualifikimeve të dhëna brenda sistemit kombëtar të kualifikimeve sipas një grupi të kritereve që përcaktojnë nivelet dhe llojet e rezultateve të mësimit – ligji propozon	**"National Qualification Framework (NQF)"** is a national mechanism for the classification of existing qualifications within the national system of qualifications according to a set of criteria that determine the levels and types of learning outcomes – the law proposes	**"Nacionalni okvir za kvalifikacije"** (NOK) je nacionalni mehanizam za klasifikaciju kvalifikacija unutar nacionalnog sistema kvalifikacija shodno grupi kriterija koji određuju nivoe i vrste rezultata nastave/učenja – zakon preporučuje nacionalni okvir

kornizën kombëtare të kualifikimeve për Kosovën, që do të jetë e krahasueshme me Kornizën Evropiane të Kualifikimeve, e cila në Ligjin mbi Kualifikimet Kombëtare përmendet si "kornizë".	national qualification framework for Kosova, which will be comparable to the European Qualification Framework, and which is mentioned as "the Framework " in the law on National Qualifications.	kvalifikacija za Kosovo, koji će biti usporedljiv sa Evropskim okvirom za kvalifikacije, koji prema Zakonu o nacionalnim kvalifikacijama poznat je kao "okvir".
"Arsimi parauniversitar"; aludon në programet shkollore të MASHT-it, që rregullohen me Ligjin mbi Arsimin Fillor dhe të Mesëm (2002/19) dhe Ligjin mbi Arsimin dhe Aftësimin Profesional (02/L42, 2006).	**"Pre-university education"** refers to education programs of MEST, regulated by the Law on Primary and Secondary Education (2002/19) and the Law on Vocational Education and Training (02/L42 , 2006);	**"Preduniverzitetsko obrazovanje"** aludira na školske programe MONT-a, koji se reguliše Zakonom za osnovno i srednje obrazovanje ((2002/12) i Zakonom za stručno osposobljavanje (02/Z42, 2006).
"Progresi dhe transferimi"; aludon në veprimin e kalimit nga një nivel në nivelin tjetër të kualifikimit, brenda hierarkisë së niveleve ose të transferimit të mësimit prej një fushe në fushën tjetër të nivelit të njëjtë.	**"Progress and transfer"** refers to the act of passing from one level to the next level of qualification, within the hierarchy of levels, or the transfer of learning from one field to another within the same level.	**"Progres i prenos/transfer"** aludira na delatnost prenosa sa jednom na drugi nivo kvalifikacije, unutar hijerahije nivoa ili transfera nastave sa jednog na drugo polje na istom nivou.
"Kualifikimi"; është njohje zyrtare e të arriturave, me të cilin njihet përfundimi i arsimit ose aftësimit, ose realizimi i kënaqshëm në një test ose provim.	**"Qualification"** is the official recognition of achievements through which a cpmpletion of education or training is recognized, or satisfactory performance in a test or exam.	**"Kvalifikacija"** je zvanično priznanje postignuća, s čime se priznaje završetak nastave ili stručnog osposobljavanja, ili zadovoljavajuća realizacija testa ili ispita.
"Sistemi i kualifikimeve"; nënkupton sistemin e plotë brenda të cilit jepen dhe certifikohen kualifikimet që përfshijnë kornizën kombëtare të kualifikimit dhe dispozitat ligjore për rregullimin e dhënies së kualifikimeve.	**"Qualification System"** means a full system within which qualifications are issued and certified, which include national qualification framework and legal provisions for regulating the issuance of qualifications.	**"Sistem kvalifikacija"** podrazumeva celokupni sistem u okviru čega obezbeđuju se i sertifikuju kvalifikacije, pokrivajući Nacionalni okvir kvalifikacija i zakonske dispozicije za regulisanje davanja kvalifikacija.
"Sigurimi i cilësisë"; nënkupton procesin	**"Quality assurance"** means the process	**"Osiguranje kvaliteta"** podrazumeva proces

përmes të cilit sigurohet dhe mirëmbahet cilësia dhe pajtueshmëria e standardeve të kualifikimit, vlerësimit dhe certifikimit.	through which the quality and compliance of qualification standards, evaluation and certification is ensured and maintained.	preko kojeg obezbeđuje se i održava se kvalitet i saobraznost standarda kvalifikacije, procenjivanja i sertifikacije.
"Njohja e mësimit paraprak"; nënkupton procesin e vlerësimit të njohurive, shkathtësive ose kompetencave më të gjëra, të cilat një individ i ka arritur më herët, nëpërmjet mësimit formal, joformal ose informal. Kjo njohuri praktike do të shfrytëzohej për ti dhënë mundësi individit që të avancohet ose të lirohet për një pjesë të kursit ose kredisë drejt kualifikimit.	**"Recognition of prior learning"** means the process of evaluating the knowledge, skills or wider competences which are previously acquired by an individual through formal, non-formal or informal learning. This practical knowledge will be used to give opportunity to an individual to be promoted or be released from one part of the course or credit towards qualification.	**"Priznanje prethodne nastave"** podrazumeva proces procene šireg znanja, veština ili sposobnosti koje je pojedinac stekao ranije, preko formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja. Ovo praktično znanje biće iskorišćeno za napredak pojedinca ili za oslobođenje od jednog dela kursa ili bodova spram kvalifikacije.
"Partnerët social"; janë organizatat që përfaqësojnë në mënyrë kolektive punëdhënësit dhe punëtorët.	**"Social partners"** are organizations that collectively represent employers and employees.	**"Socijalni partneri"** su organizacije koje predstavljaju na kolektivni način poslodavce i radnike.
"Standardet"; janë tregues të matshëm të të arriturave, që caktohen sipas kritereve kualitative ose kuantitative dhe duhet të arrihen nga kandidatët, që duan të kualifikohen.	**"Standards"** are measurable indicators of achievement, defined by qualitative or quantitative criteria, which have to be achieved by candidates who wish to qualify.	**"Standardi"** su merljivi indikatori postignuća, koji se određuju prema kvalitativnim i kvantitativnim kriterijma koje kandidat mora udovoljiti da bi postigao kvalifikaciju.
"Validimi"; i referohet procesit të kontrollit dhe vlerësimit të kualifikimit kundrejt kritereve, para marrjes së vendimit për përfshirje apo mospërfshirje të kualifikimit në KKK.	**"Validation"** refers to the control process and qualification evaluation according to criteria, before making the decision for inclusion or non-inclusion of the qualification in NQF.	**"Validacija"** upućuje se procesu kontrole i procene kvalifikacije shodno kriterijma, pre donošenja odluke za uključenje ili neuključenje kvalifikacije i NOK.
SHTOJCA 2. VENDOSJA E	**ANNEX 2. PLACEMENT OF**	**DODATAK 2. POSTAVLJANJE**

KUALIFIKIMEVE TEK NIVELET E KKK	QUALIFICATIONS IN THE LEVELS OF NQF	KVALIFIKACIJA U NIVOIMA NOK-a
Vendimet se në cilin nivel të kornizës duhet të vendoset secili kualifikim, do të merren në bazë të përputhjes së tyre me përshkruesit e nivelit dhe treguesit e nivelit të cilët gjerësisht lidhen me ato të KEK, të cilat janë hartuar për t' ju përshtatur kontekstit të Kosovës.	Decisions on which level of framework to place each qualification shall be taken based on their compliance with the level descriptors and indicator of level, that are broadly related to those of EQF, and which have been designed and adapted to Kosova context.	Odluke o postavljanju kvalifikacija o odnosnim nivoima NOK-a biće donete na osnovu saglanosti kvalifikacija i deskriptora nivoa koji se povezuju sa deskriptorima NOK-a izrađenih za prilagođavanje sadržaja Kosova.
Neni 26 **Hyrja në fuqi**	**Article 26** **Entry into force**	**Član 26** **Stupanje na snagu**
Ky Udhëzim administrativ hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga ana e Ministrit.	This Administrative Instruction enters into force seven (7) days after signing by the Minister.	Ova Administrativna uredba stupa na snagu sedam (7) dana od dana potpisivanja od strane Ministra.
Prof. dr. Ramë Buja, ministër	**Prof. dr. Ramë Buja, minister**	**Prof. dr. Rama Buja, ministar**